

INTEGRAAL VEILIGHEIDSPLAN 2015 – 2018

GEMEENTE STEENWIJKERLAND

Versie 2.3

Voorwoord burgemeester

Veiligheid is een essentiële waarde in ons leven. Veilig opgroeien, veilig wonen, veilig verkeer, veilig uitgaan. We willen het allemaal, en wie is hiervoor verantwoordelijk?

Als er één ding duidelijk is geworden in de gesprekken bij de totstandkoming van dit geactualiseerde IVP dan is het wel dat inwoners en ondernemers een groot verantwoordelijkheidsbesef hebben.

Veiligheid begint bij jezelf en heeft vooral met gedrag te maken, maar ook met oog voor risico's en wat je voor elkaar kunt betekenen. Het is een groot goed dat we professionele hulpdiensten hebben die ons bij incidenten en calamiteiten bijstaan, en besef bijbrengen in ons veiligheidsbewustzijn. Veiligheid is van ons allemaal. Wanneer ieder zijn steentje bijdraagt kunnen we van Steenwijkerland een nog veiliger gemeente maken.

Samen voor veiligheid: een mooi motto voor de komende 4 jaar.

Marja van der Tas,
burgemeester van Steenwijkerland

Samenvatting

De kadernota Integraal Veiligheidsplan 2015 – 2018 geeft een beeld van de veiligheid in de gemeente Steenwijkerland. Uiteengezet wordt aan welke veiligheidsproblemen de komende periode prioriteit wordt gegeven in onze gemeente en schetst deze nota de aanpak van de problemen. Het centrale uitgangspunt daarbij is de integrale aanpak. Dit plan vormt daarmee de basis voor de samenwerking met onze partners bij de aanpak van veiligheidsonderwerpen in onze gemeente die de aandacht vragen.

In deze nota neemt het thema veiligheidsbewustzijn/zelfredzaamheid een centrale plaats in. Inwoners en ondernemers hebben hierin zelf een belangrijke rol om de eigen omgeving en gemeente prettig en veilig te houden. Dit past bij de richting die het college heeft aangegeven in het collegeprogramma 'Verantwoord Anders'. In aanloop naar deze nota zijn een aantal bijeenkomsten gehouden met inwoners en ondernemers om met hen in gesprek te gaan over veiligheid en wat dit volgens hen inhoudt. Dit heeft bruikbare informatie opgeleverd.

Uit verschillende bronnen, zoals de Gebiedscan 2015 van de politie en de Omnibus enquête onder inwoners van Steenwijkerland, is de veiligheidssituatie afgeleid en samen met de gemeenten uit ons basisteam politie zijn de speerpunten voor de komende beleidsperiode opgesteld.

De onderstaande veiligheidsthema's zijn als speerpunt benoemd om de komende 4 jaar nader uit te werken:

- Prioriteit 0: **Veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid**
- Prioriteit 1: **Woninginbraken**
- Prioriteit 2: **Overlast door personen in de woonomgeving**
 - Overlast door individuen (psychisch kwetsbaren)
 - Overlast door groepen (jongeren)
 - Overlast rondom de jaarwisseling
 - Overlast door hard rijden
- Prioriteit 3: **Drugs en georganiseerde criminaliteit**
 - Drugshandel en drugsgebruik
 - Georganiseerde criminaliteit en ondermijning
- Prioriteit 4: **Alcohol en Veilig Uitgaan**
 - Alcohol gerelateerde overlast
 - Veilig Uitgaan

De nummering van de prioriteiten die hier gebruikt is geeft geen rangorde weer. Prioriteit 0 is een overkoepelend onderwerp dat de richting van inzet en beleid rondom veiligheid verbreed naar alle geledingen van de samenleving. Naast de prioriteiten zijn er veiligheidsonderwerpen die onze blijvende aandacht hebben, maar op dit moment geen extra inspanning vragen. Dit zijn de zogenaamde 'going concern' thema's.

Inhoudsopgave

Voorwoord burgemeester	2
Samenvatting	2
Inleiding.....	6
1. Strategisch kader	8
1.1 Inleiding	8
1.2 Thema Veiligheidsbewustzijn & Zelfredzaamheid	8
1.3 Doelstelling	10
1.4 Ambities.....	10
1.5 Uitgangspunten bij doelstelling en ambities.....	11
1.5.1 Inhoud	11
1.5.2 Samenwerking	11
1.5.3 Randvoorwaarden.....	12
1.6 (Veiligheid)partners.....	12
2. Veiligheidsanalyse	14
2.1 Inleiding	14
2.2 Gebiedscan Steenwijkerland 2015.....	14
2.3 Overzicht cijfers brandweer Steenwijkerland.....	15
2.4 Omnibus enquête Steenwijkerland 2013.....	16
2.5 Conclusie.....	16
3. Uitwerking prioriteiten Steenwijkerland	18
3.1 Inleiding	18
3.2 Prioriteit: Woninginbraken.....	18
3.3 Prioriteit: Overlast door personen in de woonomgeving	19
3.3.1 Inleiding	20
3.3.2 Overlast door individuen (psychisch kwetsbaren)	20
3.3.3 Overlast door groepen jongeren	21
3.3.4 Overlast rondom de jaarwisseling.....	22
3.3.5 Overlast door hard rijden.....	24
3.4 Prioriteit: Drugs en georganiseerde criminaliteit	26
3.4.1 Inleiding	26
3.4.2 Drugshandel en drugsgebruik	26
3.4.3 Georganiseerde criminaliteit en ondermijning.....	27
3.5 Prioriteit: Alcohol en Veilig Uitgaan	28
3.5.1 Inleiding	29
3.5.2 Alcohol gerelateerde overlast.....	29
3.5.3 Veilig Uitgaan.....	29
4. Overige aandachtspunten veiligheid	31

4.1	Inleiding	31
4.2	Veiligheidsthema's	31
5.	Organisatorische borging	35
5.1	Bestuurlijke coördinatie van het veiligheidsbeleid.....	35
5.2	Ambtelijke coördinatie van het veiligheidsbeleid.....	36
	Bijlagen	37
	Bijlage 1: Begrippenlijst.....	37
	Bijlage 2: Kernbeleid veiligheid - VNG	39
	Bijlage 3: Het VNG-BVH model	40
	Bijlage 4: Veiligheidsregio IJsselland 2015-2018.....	42

Inleiding

Veiligheid is een thema dat iedereen raakt. In het Integraal Veiligheidsplan 2015 – 2018 (hierna IVP) stelt de gemeente haar ambities en prioriteiten voor de komende jaren vast. De Politiewet 2012 geeft de bevoegdheid in artikel 38b aan de gemeenteraad om minimaal eens in de vier jaar doelen vast te stellen die de gemeente op het terrein van veiligheid nastreeft, door de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie. Deze worden vastgelegd in het IVP, maar naast de invalshoek van de politie willen we veiligheid breder benaderen. Lokaal sluiten we aan bij de missie van de Veiligheidsregio IJsselland:

Missie en Visie Veiligheidsregio IJsselland:

We hebben als missie Veiligheid: voor elkaar! Onze visie is dat we samen werken aan veiligheid, een betrouwbare partner zijn en het risicobewustzijn en zelfredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen stimuleren.

Het IVP bevat nog geen nadere inhoudelijke uitwerking van het beleid, maar vormt het kader voor verdere (uitwerkings)plannen en de Integrale Veiligheidsmatrix (jaarlijks). De Integrale Veiligheidsmatrix bevat de nader uitgewerkte prioritaire veiligheidsthema's en wordt door het college vastgesteld en vervolgens ter kennisgeving aan de raad voorgelegd.

Het coalitieakkoord en collegeprogramma dragen de titel "Verantwoord anders". In het coalitieakkoord 2014-2018 wordt aangegeven dat het college zich inzet voor vernieuwing van de rol van de gemeentelijke overheid bij contacten met inwoners. Daarbij stellen zij de inwoners centraal en hecht belang aan de inbreng van inwoners bij het beleid. Daarom moeten inwoners en belanghebbenden vroegtijdig bij planvorming betrokken worden en wil de coalitie ruimte geven voor eigen initiatieven.

Het Collegeprogramma 2014 - 2018 zet de hoofdlijnen uit voor alle beleidsgebieden, zo ook rondom veiligheidsbeleid. Daarbij wordt de term 'veilig' breed opgevat. Onder beleidshoofdstuk 'Steenwijkerlanders voelen zich thuis' valt het onderdeel 'Veiligheid voorop'. Het college noemt hierin voor de bestuursperiode de volgende veiligheidsonderwerpen waarop ingezet zal worden: Veilig thuis, Verkeersveilig op pad en Zorgeloos uitgaan.

In het collegeprogramma staat het volgende over leefbaarheid in de gemeente Steenwijkerland:

Vitale en leefbare kernen en wijken zijn voor ons een belangrijk speerpunt: we willen dat inwoners zich prettig voelen in hun omgeving. Kernen en wijken moeten aantrekkelijk en levendig blijven door voldoende voorzieningen, een schone en veilige openbare ruimte, goede bereikbaarheid en stevige sociale samenhang. Wij zien het behouden en versterken van de leefbaarheid in ons gebied als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeentelijke overheid en onze inwoners. Met eigen initiatieven (ook op sociaal gebied) en inzet bij het onderhoud van hun directe leefomgeving kunnen bewoners zelf een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid.

Lokale veiligheid in een regionale en (inter)nationale context

Dieven opereren niet perse in één gemeente, internetfraude houdt zich niet aan landsgrenzen en een giftige rookwolk laat zich ook niet tegenhouden door de gemeentegrens. Ondanks dat veiligheid vaak een lokale uitwerking heeft, mag afstemming over de gemeentegrens dus niet ontbreken.

Ook vanuit de Nationale politie worden prioriteiten opgesteld. Daarnaast heeft de Eenheid Oost Nederland¹ van de politie een aantal thema's benoemd. In het algemeen kan gesteld worden dat het thema's zijn waarbij een bovenregionale aanpak meerwaarde heeft.

Nationaal	Eenheid
Ondermijnende criminaliteit	Ernstige overlast door personen in de woonomgeving
Cybercrime	Ondermijning: focus op hennep en afpakken
Fraude	HIC: focus op woninginbraken
Kinderporno	
HIC (high impact crime)	
Afpakken	

Tabel Prioriteiten Nationale politie: nationaal en eenheid Oost Nederland

Totstandkoming Integraal Veiligheidsplan

De gemeenteraad is op 20 mei 2014 in een raadsbijeenkomst door politie en Veiligheidsregio IJsselland geïnformeerd over de prioriteiten van de komende beleidsperiode. In september 2014 zijn de concept Veiligheidsstrategie Eenheid Oost Nederland 2015-2018 en het daarbij horende ontwerp Meerjarenbeleidsplan² van de politie Oost-Nederland voorgelegd aan de gemeenteraad³. De Veiligheidsstrategie 2015-2018 is opgesteld door de gemeenten, politie en het Openbaar Ministerie in Oost-Nederland. In deze bestuurlijke nota geven zij als partners in veiligheid gezamenlijk richting aan de aanpak van sociale veiligheid in Oost-Nederland. In het meerjarenbeleidsplan 2015-2018 zijn de doelen voor de politie voor de genoemde periode concreet uitgewerkt.

Waar de Veiligheidsstrategie van de politie met name ziet op de sociale veiligheid, ziet het Meerjarenbeleidsplan 2015-2018 van de Veiligheidsregio IJsselland op de fysieke veiligheid. De kadernota om tot dit beleid te komen is in oktober 2014 aan de raad voorgelegd⁴.

Naast de Veiligheidsstrategie en het Meerjarenbeleidsplan zijn de Gebiedscan 2015 van de politie Steenwijkerland en de Omnibus enquête Steenwijkerland 2013 belangrijke bronnen. Het eerste document geeft vooral de objectieve veiligheidssituatie weer in Steenwijkerland, het tweede document geeft vooral de subjectieve situatie weer van inwoners van Steenwijkerland op basis van bevolkingsonderzoek.

In lijn met de bestuurlijke visie van het college 'verantwoord anders' is een viertal avonden georganiseerd waarbij de burgemeester, samen met brandweer en politie, met een afvaardiging van Plaatselijke Belangen en inwoners uit de gemeente in gesprek is gegaan over het veiligheidsbeeld en diverse veiligheidsthema's in de gemeente. Ook is een gesprek gevoerd met een afvaardiging van de Koninklijke Horeca Nederland en de Businessclub Steenwijk.

¹ Bij de vorming van de Nationale politie hebben de 25 politieregio's plaatsgemaakt voor 10 regionale eenheden waarvan Eenheid Oost-Nederland er een is.

² De Politiewet geeft aan dat de burgemeesters van de eenheid (in Eenheid Oost zijn dat er 81) samen met de hoofdofficier van Justitie één keer per vier jaar het Meerjarenbeleidsplan van de eenheid vaststellen (art. 39 PW).

³ De burgemeester moet op grond van de Politiewet artikel 38 lid 2 de gemeenteraad van zijn gemeente gehoord hebben over het ontwerpbeleidsplan van de politie.

⁴ Overeenkomstig artikel 14 lid 2a van de Wet Veiligheidsregio's.

1. Strategisch kader

1.1 Inleiding

De gemeente Steenwijkerland wil in de komende periode samen met haar inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers, politie, brandweer en Openbaar Ministerie de handen ineenslaan voor een veilige gemeente. Om dat tot stand te brengen vinden wij het van belang dat we investeren in de samenwerking op het terrein van veiligheid, zodat onze gezamenlijke aanpak sterker zal zijn dan de aanpak van elke partner afzonderlijk.

In dit hoofdstuk wordt aangegeven wat we in Steenwijkerland met elkaar bereikt willen hebben in 2018 en welke uitgangspunten we daarbij hanteren. Veiligheid is een veelzijdig onderwerp met veel deelterreinen. Het is daarom onmogelijk om voor alles op het gebied van veiligheid tegelijkertijd een aparte en sluitende aanpak te ontwikkelen. Daarom is ervoor gekozen om in deze kadernota prioriteiten die in onze regio spelen te benoemen binnen het veiligheidsbeleid. Dit betekent uiteraard niet dat er geen aandacht is voor de overige veiligheidsthema's. De aanpak van veiligheidsproblemen is vaak voor een belangrijk deel ook ingebed binnen andere beleidsterreinen en afdelingen van de gemeente en ook bij onze externe partners. De gekozen prioriteiten geven richting voor onze samenwerking, waarbij we zeker ruimte laten voor verschuivingen van accenten als de actualiteit daarom vraagt. De prioriteiten zijn gekozen op basis van de Gebiedscan 2015, als ook de eenheidsthema's genoemd in de bestuurlijke nota Veiligheidsstrategie Eenheid Oost Nederland 2015-2018.

1.2 Thema

Veiligheidsbewustzijn & Zelfredzaamheid

De overheid bereidt zich vooral voor op noodsituaties, maar ziet tevens een nadrukkelijke verantwoordelijkheid en taak voor burgers en (maatschappelijke) organisaties. Vanuit die gedachte wordt getracht mensen te stimuleren. Burgers bereiden zich meestal pas voor als zij een situatie daadwerkelijk als veiligheidsprobleem ervaren en vinden dat ze hierin zelf een taak hebben.

In de gemeente Steenwijkerland willen we ons komende jaren via het IVP inzetten om het thema veiligheidsbewustzijn meer onder de aandacht te brengen en (meer) te laten leven binnen onze gemeenschap. Dit is belangrijk, omdat de basis van een veilig leven begint bij onze inwoners zelf. Er wordt gekozen de term veiligheidsbewustzijn te gebruiken naast zelfredzaamheid, omdat deze term het beste past als begrip ter ondersteuning en invulling van veiligheid. Dit begrip is als het ware het startpunt bij veiligheid en tegelijk een overkoepelend begrip dat toepasbaar is bij de meeste veiligheidsthema's.

Hoe willen we dit aanpakken?

Dit willen wij bereiken door de samenleving te betrekken bij veiligheidsonderwerpen die spelen in onze gemeente en hen mee te laten denken waar mogelijk. Ook willen we handvatten bieden door tips & preventie rondom onderwerpen als woninginbraken en voorzorgmaatregelen tegen brand en crisis te delen. Bijvoorbeeld ook kijken naar mogelijkheden om meer (nuttige) informatie rondom veiligheidsonderwerpen of vanuit hulpdiensten te delen via onze site en de lokale (wijk- en buurt)kranten. Deze laatste worden vaak goed gelezen door onze inwoners (zonder internet).

Door duidelijk te communiceren wordt de burger gewezen op hetgeen hij of zij zelf kan doen om de veiligheid in de eigen omgeving en die van de gemeente te verbeteren. Deze aanpak sluit tevens aan bij het uitgangspunt van het college om de inwoners van de gemeente Steenwijkerland meer te betrekken bij het opstellen van beleid.

De eerste stap is gezet door inwoners en ondernemers te betrekken in het voorstadium van de opstelling van deze kadernota. Er zijn hiervoor een viertal bijeenkomsten met inwoners gehouden en daarnaast 2 gesprekken met horeca en ondernemers binnen onze gemeente. Hierbij hebben we waardevolle informatie opgehaald. Men kon zich vinden in de speerpunten die we voor onze gemeente hebben gekozen. Daarbij kwamen de onderwerpen verkeersveiligheid en overlast door jeugd en drugs met name ter sprake. Onze inwoners zijn zich zeker bewust van veiligheid en over het algemeen bereid hierin een rol op te pakken. Wel is nog op te merken dat veiligheid niet direct lijkt te leven onder alle inwoners, indien er geen sprake is van onveiligheidsgevoel of incidenten. Over het algemeen is men tevreden over de inzet van de gemeente en veiligheidspartners op diverse thema's als woninginbraken, veilig verkeer etc. maar er is altijd ruimte voor verbetering en nieuwe aanpakken. In onze gemeente zijn diverse initiatieven bekend.

Preventie activiteiten genoemd tijdens de bijeenkomsten:

- AED project (inwoners)
- Zelf aanspreken bij bijv. te hard rijden (inwoners)
- Witte voetjes actie (preventieproject woninginbraken – politie)
- DVD voor ouderen rondom woninginbraak, babbeltuc etc. (politie)
- Whatsappgroep Steenwijk Vestingstad ondernemers

Waar is ruimte voor verbetering?

Informatiedeling: Waar vind men benodigde gegevens en informatie van hulpdiensten? Wie heb ik nodig voor bepaalde onderwerpen? Waar bel ik heen als ik .. ? Cijfers en actualiteiten delen rondom veiligheidsonderwerpen (niet alleen de negatieve) met onze inwoners, zowel vanuit hulpdiensten als vanuit gemeente. In gesprek blijven met inwoners: via de Plaatselijke Belangen of een contactpersoon op een bepaald veiligheidsonderwerp, dit geldt voor zowel politie, brandweer als gemeente.

Een handelingsperspectief is bijvoorbeeld het bieden van een pagina op de gemeentelijke website rondom veiligheidsonderwerpen in onze gemeente. Wij willen onze inwoners goed informeren en betrekken bij veiligheidsonderwerpen om zo ook veiligheidsbewustzijn verder te stimuleren. Daarnaast moeten we er rekening mee houden, dat lang niet iedereen zich in de digitale wereld begeeft, dus ook informatievoorziening op andere manieren bij onze inwoners brengen.

Daarnaast willen we de hulpverleningsdiensten, ondanks dat zij regionaal (brandweer) en nationaal (politie) zijn georganiseerd, dichterbij onze inwoners brengen en houden. Hiervoor gaan wij komende periode onderzoeken op welke manier wij dit het beste kunnen aanpakken. Hierbij betrekken wij o.a. politie, brandweer en de Veiligheidsregio IJsselland.

1.3 Doelstelling

De gemeente wil de leefbaarheid en (veiligheids)beleving van haar inwoners (verder) verbeteren en de criminaliteit verminderen. Ingrijpen aan de voorkant voorkomt dat er zwaar moet worden ingezet op repressie aan de achterkant.

Het is niet alleen de verantwoordelijkheid van de gemeente om de veiligheid te bewaken, maar bij burgers, instellingen en ondernemingen ligt eveneens een verantwoordelijkheid tot bijdrage van leefbaarheid en veiligheid in onze gemeente. We willen in de komende periode meer bewustwording creëren onder onze inwoners op het gebied van veiligheid en op welke manier zij hier zelf in kunnen bijdragen. Onze ambities zijn uitdagend, maar tegelijkertijd ook realistisch.

De algemene doelstelling is het handhaven en daar waar mogelijk verbeteren van het veiligheidsniveau in de gemeente Steenwijkerland. Dit bereiken we door effectieve samenwerking met onze lokale partners en inwoners. Een ieder neemt zijn verantwoordelijkheid en men spreekt elkaar daarop aan.

1.4 Ambities

Als we vooruitkijken naar 2018, willen wij het volgende met elkaar hebben bereikt:

- De veiligheid en leefbaarheid in de gemeente Steenwijkerland (verder) verbeteren.
- Een afname van de criminaliteit (objectieve veiligheid) door een goede en duidelijke samenwerking met betrokken partners in het veiligheidsdomein, maar ook door betrokkenheid en inzet van inwoners.
- Een verhoging van het veiligheidsgevoel (subjectieve veiligheid) van onze inwoners.
- Werken aan een toename van het vertrouwen van onze inwoners in ons als gemeentelijke organisatie en onze partners in het veiligheidsdomein.
- Het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid stimuleren en uitdragen.

In 2018 willen we resultaten behaald hebben op de prioriteiten in dit Integraal Veiligheidsplan ten opzichte van voorgaande periode:

- minder woninginbraken;
- minder ernstige overlast (door personen) in de woonomgeving;
- een veiliger uitgaansleven met minder alcohol gerelateerde overlast;
- veiliger verkeer met minder overlast (met name op het gebied van hardrijden);
- minder schade en overlast tijdens de jaarwisseling;
- het effectiever aanpakken van ondermijning, in het bijzonder hennepcultuur en drugshandel;
- meer mensen zijn zich bewust van de (on)veiligheid in hun omgeving en zijn bereid (preventieve) maatregelen te nemen.

1.5 Uitgangspunten bij doelstelling en ambities

Ter ondersteuning van de doelstelling en ambities hebben we een aantal uitgangspunten geformuleerd. Hierbij onderscheiden we uitgangspunten gericht op inhoud, samenwerking en randvoorwaarden.

1.5.1 Inhoud

Zelfredzaamheid en veiligheidsbewustzijn

Inwoners, maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven worden meer betrokken bij veiligheid. We willen de behoefte rondom veiligheidsonderwerpen peilen, inwoners handelingsperspectieven bieden en daarnaast ondersteunen wij initiatieven vanuit inwoners zoveel mogelijk. Deze uitgangspunten zijn ook voor onze partners (zoals politie, brandweer en Veiligheidsregio) van belang.

Inwoner centraal

De gemeente Steenwijkerland wil waar mogelijk maatwerk bieden, afgestemd op de lokale situatie en uitgaande van de mogelijkheden en behoeften van individuele inwoners. Daardoor kunnen er makkelijker verbindingen gelegd worden met als resultaat een nieuw, eenvoudiger, efficiënter en goedkoper stelsel van ondersteuning. Binnen dit ondersteuningsproces staat het belang van de cliënt/ huishouden/ gezin centraal. Mocht het toch voorkomen dat een inwoner slachtoffer wordt, dan zetten wij ons in het leed zo klein mogelijk te houden door o.a. verwijzen naar slachtofferhulp en bezoek van politie na een incident.

Van zaakgericht naar persoonsgericht

We willen patronen van herhaling van daderschap voorkomen en doorbreken, niet alleen repressief, maar ook via preventie en zorg.

Criminaliteit loont niet

Wij communiceren over de resultaten die wij (samen met onze veiligheidspartners) behalen in de strijd tegen criminaliteit, zodat duidelijk wordt dat dergelijk gedrag niet wordt getolereerd.

1.5.2 Samenwerking

Gedeelde verantwoordelijk voor veiligheid

De verantwoordelijkheid voor veiligheid is niet alleen een taak van de overheid. Het is een verantwoordelijkheid van de samenleving als geheel. Naast de overheid participeren ook burgers, maatschappelijke organisaties, scholen en ondernemers.

Oplossingsgericht en betrokken samenwerken.

We kiezen voor een krachtige oplossingsgerichte aanpak op gekozen thema's. Niet de taken van de afzonderlijke partijen, maar het vinden van de oplossing binnen de integrale aanpak stellen we centraal. We doen dit bijvoorbeeld door het organiseren van werkgroepen rondom diverse thema's, zoals een werkgroep Jaarwisseling en werkgroep Veilig Uitgaan. Hierin zitten vaak ook externe partners en zo worden de lijnen kort gehouden. Hierbij delen we kennis en ervaring, hebben vertrouwen in elkaar en spreken elkaar aan op de uitvoering van gemaakte afspraken.

Wijk- en gebiedsgericht werken

De veiligheidsaanpak is door maatwerk op wijkniveau het meest effectief. We richten ons daarbij waar mogelijk op die wijken waar dit het meest nodig is. Het veiligheidsprobleem zelf, maar ook de context waarbinnen het zich manifesteert is bepalend voor de integrale aanpak.

Zo komt de verbinding met de omgeving het beste tot zijn recht. De wijkagent nieuwe stijl krijgt hierin een belangrijke coördinerende rol.

1.5.3 Randvoorwaarden

Vroeg signalering op orde

Een oude wijsheid zegt: 'Voorkomen is beter dan genezen'. Daarbij kan de vroeg signalering een belangrijk hulpmiddel zijn. Veiligheids- en maatschappelijke partners vullen dit digitale systeem met informatie zodat vroegtijdig probleemsignalen worden opgepikt en er een afgestemd plan van aanpak gemaakt kan worden.

Afgestemde beleidsplannen

We stemmen onze beleidsplannen af met onze partners binnen het basisteam Noord van district IJsselland (de gemeenten Kampen, Staphorst, Zwartewaterland, Steenwijkerland), politie en Openbaar Ministerie. Dit wordt jaarlijks vormgegeven in een Integrale Veiligheidsmatrix. Ten aanzien van brandveiligheid, crisisbeheersing en rampenbestrijding stemmen we onze plannen af met de Veiligheidsregio en de gemeenten Staphorst, Zwartewaterland en Dalfsen.

Adequate informatievoorziening

Voor het realiseren van de gezamenlijke ambitie en doelen, is een uniforme en adequate informatievoorziening van belang. Deze helpt ons en waar mogelijk anderen om strategieën en interventies te kiezen, maar ook om te monitoren hoe het staat met de lokale en regionale veiligheidsaanpak. Indien nodig stellen we daarvoor convenanten op. Hierbij houden we uiteraard de wetgeving rondom privacy in het oog. Wij zien er op toe dat partijen zich niet zonder gegronde reden beroepen op de wet en zo informatie achter houden.

Slimmer toezicht houden en handhaven

Waar mogelijk wisselen we actuele operationele informatie uit. Dit met als doel de beschikbare capaciteit in te zetten op die plekken (of voor die doelgroepen) waar op dat moment het meest nodig is. Hierbij kunt u denken aan de samenwerking tussen het gemeentelijke team Toezicht & Handhaving en externe partners zoals de politie, maar ook het Waterplan waarin gemeente en politie samenwerken met het Waterschap, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Ook de samenwerking met private partijen maakt hier, binnen de geldende wettelijke kaders, deel van uit. De ontwikkelingen rondom de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) zijn op dit moment nog niet helemaal duidelijk, maar dat deze zeer waarschijnlijk invloed zullen gaan hebben op de dagelijkse uitvoering van de taken lijkt zeker.

Innovatie

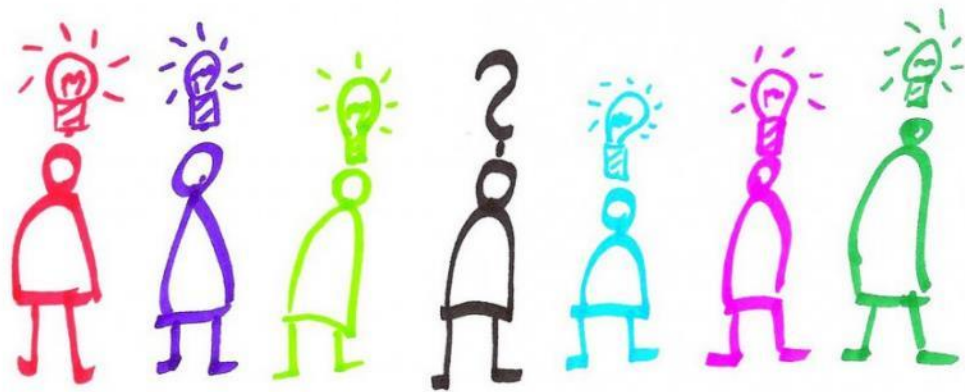
We benutten innovatieve en technologische werkwijzen indien mogelijk (zoals burgernet, social media, delen actuele informatie, nazorg slachtoffers) om slim te interveniëren.

1.6 (Veiligheid)partners

De gemeente vervult een regierol bij het opstellen en uitvoeren van het veiligheidsbeleid, maar we kunnen dit niet alleen. Door een gezamenlijke aanpak wordt onze slagkracht en effectiviteit vergroot. Een eenduidige aanpak tussen de partners geeft ook duidelijkheid aan iedereen. We werken samen met diverse partners zoals:

- Inwoners gemeente Steenwijkerland
- Wijk- en buurtverenigingen
- Ondernemers
- Politie
- Veiligheidsregio (brandweer)
- Openbaar Ministerie
- Veiligheidshuis IJsselland
- Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- Onderwijs instellingen

- Woningcorporaties
- GGD Overijssel
- Tactus Verslavingszorg
- Timpaan Welzijn
- Bureau Halt
- Reclassering
- Belastingdienst
- Stichting RIBW Groep Overijssel
- Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Oost Nederland (RIEC)
- Coffeeshop exploitant
- Energieleveranciers
- Landelijk bureau BIBOB
- Netwerk Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)
- Provincie Overijssel
- Rijksoverheid/ diverse Ministeries

2. Veiligheidsanalyse

2.1 Inleiding

Steenwijkerland omvat naast kleine stadjes, dorpen en buurtschappen veel water en natuur en kent daarmee een diversiteit aan inrichting. De veiligheidssituatie in Steenwijkerland staat niet los van buurgemeenten en nationale ontwikkelingen, daarom gebruiken we diverse bronnen ter ondersteuning van ons lokaal beleid. Steenwijkerland scoort gunstig als we kijken naar landelijke en regionale cijfers.

Veiligheid wordt op veel manieren in beeld gebracht. Om een kleine vergelijking te maken hoe onze gemeente in vergelijking op veiligheidsgebied scoort hebben we gekeken naar de cijfers uit 2014 van een aantal thema's van het CBS⁵. Uit recente cijfers van het CBS blijkt dat in 2014 de politie 7% minder misdrijven registreerde dan in 2013, de sterkste daling van de afgelopen tien jaar. De geregistreerde criminaliteit vertoont al jaren een dalende trend en is het afgelopen decennium met een kwart afgenomen. Vooral de zogenaamde 'high impact crime', woninginbraak, straatroof, overval en geweldsdelicten, nam in 2014 af. De bereidheid tot aangifte bleef in 2014 nagenoeg onveranderd. Op het percentage geregistreerde criminaliteit (per 1000 inwoners) scoort Steenwijkerland in 2014 met 35,4% beter dan regionale en landelijke percentages, resp. Oost-Nederland 50,7% en landelijk niveau 59,8%. Hierbij werd landelijk in 2014 24,6% van de misdrijven binnen een jaar opgelost, regionaal 23,7% en in Steenwijkerland 26,4%. Hierbij wordt wel opgemerkt dat niet elk type delict snel op te lossen is.

Het percentage mensen dat aangeeft zich weleens onveilig te voelen ligt landelijk op 35,9%, provinciaal op 32,2% en in politiedistrict IJsselland nog iets daaronder op 30,0%. Een gemiddeld rapportcijfer voor veiligheid in de buurt ligt landelijk op 7,2 en in politiedistrict IJsselland geeft men gemiddeld een 7,5.

Jaarlijks wordt de AD Misdaadmeter samengesteld op een aantal belangrijke veiligheidsthema's, waarna de gemeenten een rangschikking krijgen op basis van hoe veilig de gemeente is. Voor de ranglijst van (on)veilige gemeenten wordt gekeken naar de aangiftes van tien delicten (zoals woninginbraken, mishandeling, diefstal etc.) die van grote impact zijn op het veiligheidsgevoel. Steenwijkerland staat in de Misdaadmeter 2014 op plek 226 van de 405 gemeenten, in 2013 stond de gemeente nog op plek 210. In dit kader betekent dit dat Steenwijkerland dus veiliger is geworden. Op het moment van schrijven zijn de resultaten van de AD Misdaadmeter 2015 nog niet beschikbaar.

Hierna zetten we de volgende bronnen kort uiteen:

- Gebiedscan Steenwijkerland 2015
- Overzicht cijfers brandweer Steenwijkerland
- Omnibus enquête Steenwijkerland 2013

2.2 Gebiedscan Steenwijkerland 2015

De politie stelt jaarlijks een Gebiedscan op met gegevens uit de BVH⁶ (harde informatie) aangevuld met informatie van wijkagenten en andere politiemensen werkzaam in de wijken (zachte informatie). De Gebiedscan 2015 bevat een overzicht van de politiecijfers van het jaar 2014.

Op basis van de hieronder gepresenteerde cijfers van 2014 wordt een korte schets gegeven van de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van criminaliteit en overlast in de gemeente Steenwijkerland. In onderstaande tabel zijn de cijfers van misdrijven van de afgelopen jaren opgenomen. Aan de hand daarvan kunnen we zien hoe criminaliteitsvormen zich in de afgelopen drie jaar hebben ontwikkeld. Op alle fronten

⁵ Website Centraal Bureau voor de Statistiek, registratie Geregistreerde criminaliteit (indeling 2015)

⁶ Basisvoorziening Handhaving (BVH) is een incidentregistratiesysteem dat wordt gebruikt door de Nederlandse politie. Politiedeskundigen kunnen in dit systeem incidenten registreren, aangiftes opnemen en strafdossiers opmaken.

is veiligheid verbeterd, ten opzicht van 2011 daalde het totale aantal misdrijven met ongeveer een kwart. Het totaal aantal misdrijven in Steenwijkerland is gedaald van 1.639 misdrijven in 2013 naar 1.520 misdrijven in 2014.

In de laatste kolom wordt het verschil tussen de jaren 2013 en 2014, de percentuele toe-of afname weergegeven. Deze is als volgt berekend (voorbeeld woningcriminaliteit: $(125-179)/179 \times 100 = -30$). Zedendelicten zijn zo maatschappelijk gevoelig en bijzondere feiten dat de politie hier bewust voor kiest geen percentage op te nemen.

Cijfertabel Misdrijven op hoofdthema's

Misdrijven ⁷ gemeente Steenwijkerland	2011	2012	2013	2014	% verschil afgelopen 2 jaar
Woningcriminaliteit	153	176	179	125	-30%
Voertuigcriminaliteit	280	265	256	220	-14%
Bedrijfscriminaliteit	123	104	92	90	-2%
Overige vermogensdelicten	251	251	220	191	-13%
Gewelddelicten	281	215	238	192	-19%
Zedendelicten	14	17	9	15	NVT
Aantasting openbare orde en ruimte	413	395	250	277	11%
Illegale handel	129	96	82	84	2%
Overige misdrijven	373	365	313	326	4%
Totaal aantal misdrijven	2.017	1.884	1.639	1.520	-7%

Tabel Bron database gemeente BVH/Gebiedscan 2015

2.3 Overzicht cijfers brandweer Steenwijkerland

brandweerpost	automatische brandmeldingen				brand				hulp- en dienstverlening				TOTAAL			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Giethoorn	17	24	15	15	21	15	25	21	13	26	22	14	51	65	62	50
Kuinre	2	2	1	0	4	7	8	9	4	6	6	6	10	15	15	15
Oldemarkt	10	8	4	5	19	16	27	19	13	10	14	11	42	34	45	35
Steenwijk	93	70	47	47	65	62	72	47	41	61	55	33	199	193	174	127
Vollenhove	39	43	19	27	9	26	19	20	17	14	13	13	65	83	51	60
totaal Steenwijkerland													367	390	347	287

soort brand	2011	2012	2013	2014
gebouw	46	65	70	54
buiten/natuur	57	53	72	52
water- en wegvervoer	15	8	9	10
totaal	118	126	151	116

Tabellen cijfers brandweer

Steenwijkerland

⁷ Misdrijven zijn opgenomen aangiften, incidenten met een verdachte of slachtoffer, maar zonder aangifte of incidenten van dusdanige zwaarte dat zij op basis daarvan als misdrijf worden aangemerkt.

Om een overzicht te geven van het aantal meldingen dan wel uitrukken van de brandweer treft u hierboven de cijfers van automatische brandmeldingen, branden, hulp- en dienstverlening in een overzicht aan. Onder dienstverlening vallen onder andere: buitensluiting, liftopsluiting, ondersteuning bij vermissing. En onder hulpverlening vallen onder andere: ongevallen, gevolgen van storm, persoon te water. Veel incidenten die onder dienstverlening vallen zitten heel dicht tegen hulpverlening aan, deze categorieën zijn samengevoegd.

In de tweede tabel zijn de branden uitgesplitst op het soort brand: gebouwen, buiten/natuur en water- en wegvervoer. Hieruit valt af te lezen dat gebouw en buiten/natuurbranden het meest voorkomen in onze gemeente.

Wat opvalt is het gevolg van de wijziging in bouwregelgeving op het aantal meldingen. Hierdoor is er voor veel bouwwerken geen verplichting meer de brandmeldingsinstallatie automatisch te laten doormelden naar de brandweer. In 2013 is in Steenwijkerland gestart met het afkoppelen van deze bouwwerken, waardoor het aantal meldingen voor de brandweer is gedaald.

2.4 Omnibus enquête Steenwijkerland 2013

Sinds 2000 voert de gemeente Steenwijkerland periodiek omnibusonderzoek uit. Sinds 2007 gebeurt dit in een tweejaarlijkse cyclus via I&O research. De resultaten van het onderzoek worden onder meer gebruikt voor het meten van doelstellingen en uitgangspunten in het collegeprogramma. Een deel van de resultaten wordt ook gebruikt als input voor deelname aan de benchmark waarstaatjegemeente.nl. Hierin komen Leefbaarheid, veiligheid en overlast in de gemeente Steenwijkerland ook als onderwerp naar voren.

Inwoners waarderen Steenwijkerland als gemeente om te wonen, werken en leven in 2013 nauwelijks anders dan in 2011. De gemiddelde rapportcijfers voor de eigen woning, de woonomgeving en de leefbaarheid in de buurt, variëren tussen ruim voldoende en goed.

Driekwart van de inwoners levert een bijdrage aan een leefbare eigen buurt of wil dit doen. Een kwart levert geen bijdrage en wil dit ook niet. In het algemeen geldt dat inwoners van kleine kernen binnen de gemeente Steenwijkerland vaker een bijdrage leveren aan de leefbaarheid van hun buurt dan inwoners van stadswijken in Steenwijk. Inwoners van Steenwijkerland zijn iets kritischer dan inwoners van gemeenten van vergelijkbare grootte over de inzet van gemeente bij het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt.

Eén op de zeven inwoners van Steenwijkerland (14 procent) voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dat zijn er minder dan in 2011. Dit komt overeen met de landelijke trend. Inwoners van Steenwijkerland voelen zich minder vaak onveilig in de eigen buurt dan inwoners van gemeenten van gelijke omvang. De top drie van belangrijkste buurtproblemen is net als in voorgaande jaren: 1) hard rijden, 2) hondenpoep op straat, en 3) rommel op straat.

2.5 Conclusie

De prioriteiten zijn gekozen op basis van de impact die het onderwerp op de samenleving en/of het slachtoffer heeft, een duidelijk toename van het aantal feiten, een hoge kosten/tijdsinvestering van gemeente en haar partners en het belang dat de samenleving hecht aan het oplossen van het probleem.

Prioriteit 0: **Veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid**

- Prioriteit 1: **Woninginbraken**
- Prioriteit 2: **Overlast door personen in de woonomgeving**
Overlast door individuen (psychisch kwetsbaren)
Overlast door groepen (jongeren)
Overlast rondom de jaarwisseling
Overlast door hard rijden
- Prioriteit 3: **Drugs en georganiseerde criminaliteit**
Drugshandel en drugsgebruik
Georganiseerde criminaliteit en ondermijning
- Prioriteit 4: **Alcohol en Veilig Uitgaan**
Alcohol gerelateerde overlast
Veilig Uitgaan

In het volgende hoofdstuk worden deze prioriteiten verder uitgewerkt. De nummering van de prioriteiten die hier gebruikt is geeft geen rangorde weer. Prioriteit 0 is een overkoepelend onderwerp dat de richting van inzet en beleid rondom veiligheid verbreed naar alle geledingen van de samenleving. In hoofdstuk 1.2 is deze prioriteit als een van de startpunten op veiligheid reeds uiteengezet.

Naast de prioriteiten zijn er veiligheidsonderwerpen die onze blijvende aandacht hebben, maar op dit moment geen extra inspanning vragen. Dit zijn de zogenaamde 'going concern' thema's. Deze worden behandeld in hoofdstuk 4.

3. Uitwerking prioriteiten Steenwijkerland

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zetten we de prioriteiten die we hebben opgesomd in de conclusie van paragraaf 2.5 uiteen. Hierbij geven we aan wat het beeld is en wat er gedaan wordt door de gemeente en partners. Daarnaast treft u ook een tabel met statistieken rondom het onderwerp om te laten zien hoe verschillende thema's zich de afgelopen jaren hebben ontwikkeld in onze gemeente. Daarvoor gebruiken we voornamelijk cijfers uit de Gebiedscan 2015 van de politie en de Omnibus enquête 2013. Prioriteit 0 is reeds uitgewerkt in hoofdstuk 1, omdat we van mening zijn dat deze prioriteit aan het begin van veiligheid staat en daarmee als overkoepelend element kan worden gezien.

3.2 Prioriteit: Woninginbraken

Ondanks dat er veel aandacht wordt besteed aan woninginbraken steeg het aantal woninginbraken de afgelopen jaren. In 2014 daalde het aantal woninginbraken voor het eerst, dit is een positieve trend welke we graag voortzetten. Woninginbraak wordt gekwalificeerd als 'high-impact-crime' vanwege de impact die slachtoffers hiervan ondervinden en heeft daarom ook prioriteit. Het aantal woninginbraken is onder meer afhankelijk van het seizoen, in de donkere dagen van het jaar vinden het over het algemeen meer inbraken plaats dan in het voorjaar.

Het aantal insluipingen is met de jaren gedaald. Opmerkelijk is dat in 2013 16% van de diefstallen uit woningen na insluiping heeft plaatsgevonden, terwijl in 2014 in 29% van de gevallen iets werd gestolen uit een woning zonder dat er ingebroken werd. De afgelopen jaren is er fors geïnvesteerd door politie en gemeente om aandacht te vragen voor alertheid op insluiping, maar desondanks is het aantal insluipingen afgelopen jaar wel toegenomen. De inbraken vonden verspreid door het werkgebied plaats, met een hotspot in de plaats Steenwijk. De meeste diefstallen uit woningen vinden plaats in de namiddag en vroege avond, bij woningen die geen verlichting aan hebben en waarbij de bewoners dus zichtbaar afwezig zijn.

De inspanning van het politieteam richt zich vooral op het opsporen van verdachten. Hierbij wordt het team ondersteund door een regionaal woninginbrakenteam. Daarnaast besteedt de politie zowel intern als extern aandacht aan heling door gebruik te maken van het digitale opkopingsregister (DOR) om op die manier aan opkopers aangeboden gestolen goederen snel te kunnen achterhalen. Ook loont het te investeren in een preventieve aanpak, samen met gemeente en woningbouwcorporaties.

Echter, het liefst willen we als partners woninginbraken voorkomen. Daarom willen we samen met politie, inwoners en woningbouwcorporaties investeren in de preventieve aanpak van woninginbraken. Vanuit politie is geconstateerd dat er veel verschillende soorten woninginbraken voorkomen. Door in samenwerking gerichte preventieadviezen te geven op het moment dat het actueel is, kunnen we de bewustwording bij burgers versterken.

Wat gaan wij de komende jaren doen:

- Gemeente en politie blijven aandacht vragen via o.a. social media, website over insluip en inbraakrisico's
- We geven (samen met politie) voorlichting aan o.a. ouderen in onze gemeente, zij zijn vaak makkelijk doelwit
- Versterking burgerparticipatie door preventie en lokale initiatieven ondersteunen
- Wij stimuleren deelname aan Burgernet

- We proberen samen met onze partners veelplegers te monitoren en uit te schakelen
- Aansluiten bij het digitale opkopingsregister (DOR) en hierin afstemmen met politie
- Wij verlenen nazorg aan ex-gedetineerden om recidive tegen te gaan.

Indicator	2011	2012	2013	2014	Bron
Diefstal/inbraak woning	92	109	118	81	Gebiedscan politie
Diefstal/inbraak box/garage/tuinhuis	61	68	61	44	Gebiedscan politie

Tabel indicatoren diefstal/inbraak Steenwijkerland

3.3 Prioriteit: Overlast door personen in de woonomgeving

3.3.1 Inleiding

Onder de noemer overlast vallen allerlei zaken waar bewoners zich ernstig aan ergeren of duidelijk last van ondervinden. Overlast is een breed en ingewikkeld begrip om te definiëren:

'Overlast is een subjectieve beleving waarbij handelingen van anderen als hinderlijk en onaanvaardbaar beschouwd worden, en waarbij sprake is van schending van privacy, inbreuk op woon- en leefgenot, en waardoor men zich soms ook bedreigd voelt. Het gaat hierbij om gedragingen die niet beantwoorden aan het verwachtingspatroon, en men zich ongewild gedwongen voelt het eigen gedrag aan te passen.'

Overlast wordt deels subjectief bepaald door de tolerantiegrens van mensen en bijvoorbeeld het tonen van eigen initiatief. Aan overlast zitten daarnaast weldegelijk objectieve kanten op basis waarvan de politie kan optreden. De afgelopen jaren is een dalende trend zichtbaar op de meeste overlast. Toch zullen we hier extra aandacht aan blijven geven, omdat een prettige en veilige woonomgeving van belang is.

Soort overlast	2011	2012	2013	2014
Drugs/drankoverlast	19	28	56	68
Verkeersoverlast	396	282	237	212
Burengerucht	194	150	171	179
Overlast verwarde/oversp. persoon	124	128	98	158
Overlast jeugd	216	180	178	212
Overlast zwervers	6	10	3	7
Overlast vuurwerk	68	79	86	88
Geluidsoverlast	209	198	221	301

Tabel indicatoren overlast Steenwijkerland

Gelet op de gegevens uit de Gebiedscan 2015 en de Omnibus Enquête wordt de aanpak van een aantal overlastvormen als prioriteit de komende 4 jaar verder uitgewerkt.

3.3.2 Overlast door individuen (psychisch kwetsbaren)

Hieronder vallen bijvoorbeeld bewoners met psychische stoornissen, thuis- en daklozen, sociaal zwakkere gezinnen en/of een sociaal onaangepaste levensstijl. In de gemeente woont een aantal gestoorde/overspannen personen die de nodige overlast veroorzaken. Daarnaast valt ook overlast als gevolg van relatieproblemen binnen een gezin of in de vorm van burenruzies/woonoverlast onder dit speerpunt.

De gemeente is in 2009 begonnen met conflictbemiddeling, waarbij mediation vaardigheden worden toegepast. Hierin wordt voornamelijk bemiddeld tussen de gemeente en de burger. In sommige gevallen wordt via een mediation pool iemand uit een andere gemeente ingezet.

Er wordt komende periode onderzocht of en op welke manier buurtbemiddeling ingezet kan worden in onze gemeente. Niet alleen gezien het aantal meldingen van burengeruchten, maar ook omdat politie en gemeente inzien dat een duidelijke aanpak hieromtrent voor alle betrokken partijen gewenst is.

Een van de mogelijke oorzaken van overlast door verwarde/overspannen personen is de extramuralisering⁸ van psychische hulpverlening. Door bezuiniging bij zorgaanbieders komen deze mensen eerder in een normale woonomgeving te leven. Hierbij spelen de decentralisaties in de zorg spelen hier een rol in. Het biedt kansen de zorg beter aan te laten sluiten bij de lokale vraag, maar men krijgt ook meer eigen verantwoordelijkheid en moet vaker een beroep op het eigen netwerk doen waardoor mensen mogelijk later in beeld komen bij instanties.

De roep om aandacht kan dan andere vormen aannemen door bijv. woonoverlast of overmatig drank- en/of drugsgebruik. Het is afwachten of de overlastcijfers in deze categorie (mede door de nieuwe ontwikkelingen) zullen toenemen de komende jaren.

Wat gaan wij de komende jaren doen:

- We stimuleren dat alle inwoners de regie op hun eigen leven (blijven) voeren. Waar dat niet lukt hebben familie, vrienden en burens ook een belangrijke taak. Wanneer ook dat niet lukt neemt de gemeente de regie in uiterste gevallen (tijdelijk) op zich
- Stimuleren van een tijdige en effectieve aanpak van meervoudige problematiek met betrekking tot wonen, zorg en overlast
- Waar mogelijk stimuleren we door inzet van zorgpartners het maatschappelijk herstel, dat wil zeggen zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie
- Wij zoeken effectieve oplossingen voor 'hardnekkige' meervoudige probleemsituaties
- We onderzoeken de mogelijkheid om buurtbemiddeling in te zetten met name rondom de burenrुzie problematiek
- Wij verlenen nazorg aan ex-gedetineerden om recidive en overlast tegen te gaan

Indicator	2011	2012	2013	2014	Bron
Burengerucht	194	150	171	179	Gebiedscan politie
Overlast verwarde/ overspannen persoon	124	128	98	158	Gebiedscan politie
Overlast door omwonenden (komt vaak voor)	4%		5%		Omnibus enquête 2013

Tabel indicatoren overlast individuen Steenwijkerland

3.3.3 Overlast door groepen jongeren

Een deel van de overlast binnen onze gemeente wordt veroorzaakt door jongeren die in de wijk rondhangen of in het weekend uitgaan. Het in beeld brengen en monitoren van problematische jeugd is een essentieel onderdeel van het lokaal veiligheidsbeleid en heeft onze aandacht. De politie stelt regelmatig, aan de hand van de Beke-shorlistmethodiek, een rapportage op van de bekende groepen in het district IJsselland.

⁸ Het streven om buiten de muren van een intramurale instelling (waar iemand opgenomen wordt) gelijkwaardige zorg te bieden, bijvoorbeeld in de eigen woning.

Daarin maakt zij onderscheid tussen hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen. Uit de laatste Shortlistrapportage blijkt dat zich in Steenwijkerland momenteel 1 hinderlijke groep ophoudt en 1 groep overlast veroorzaakt.

Een effectieve aanpak van overlast staat of valt bij de mate waarin bekend is welke groep(en) personen in een wijk of buurt problemen veroorzaken. Met de juiste kennis kan er een aanpak op maat worden gerealiseerd. Afspraak is dat de politie actief ondersteunt bij de aanpak van de jeugdgroepen, maar dat de regie bij Timpaan Welzijn ligt. Wanneer meldingen binnenkomen of overlast blijft aanhouden zoeken we samen met partners naar oplossingen of manieren om het beheersbaar te houden. Jeugdgroepen hebben vaak een vaste hangplek, de diverse locaties zijn bekend. Over een paar locaties komen vaker (overlast)meldingen binnen, zoals in Oldemarkt en park Rams Woerthe.

Wat gaan wij de komende jaren doen:

- Wij subsidiëren bureau Halt, Timpaan Welzijn en Tactus verslavingszorg en maken afspraken over hun inzet
- We stimuleren de doorverwijzing door politie en leerplicht naar bureau Halt
- We investeren in een integrale groepsgerichte aanpak van overlast gevende groepen in de vorm van het JOS overleg (Jongeren Op Straat). Hierin zijn vertegenwoordigd: Timpaan Welzijn, Tactus verslavingszorg, politie, team Toezicht & Handhaving, beleidsmedewerker jongerenwerk en de beleidsmedewerker OOV
- Het is van belang dat relevante informatie op het gebied van jeugdcriminaliteit en -overlast gedeeld wordt tussen netwerkpartners via bijvoorbeeld het JOS overleg
- Ongewenst gedrag en/of grensoverschrijdend van jongeren moet altijd onder de aandacht van ouders worden gebracht
- Wij passen indien nodig fysieke maatregelen (in omgeving) dan wel strafrechtelijke maatregelen (politie) toe om overlast te bestrijden
- We voeren regie op het Ketenbeleid en controleren onder andere op de brandveiligheid
- Het CJG heeft de regie op casusniveau. Dit komt onder andere tot uiting in een Multi Disciplinair Overleg (MDO) en het Justitieel Overleg Risicjongeren (JOR). Zij zetten ook Kind in Kern⁹ in bij zorgen rondom kinderen.

Indicator	2011	2012	2013	2014	Bron
Meldingen van overlast jeugd	216	180	178	212	Gebiedscan politie
Aantal hinderlijke/ overlast gevende/criminele groepen	-	-	1/0/0	1/1/0	Gebiedscan politie
Overlast groepen jongeren (komt vaak voor)	7%		6%		Omnibus enquête 2013

Tabel indicatoren overlast jeugd Steenwijkerland

3.3.4 Overlast rondom de jaarwisseling

⁹ Kind in de Kern (KIK) is een manier van samenwerken in een klein zorgteam van de ouders, de intern begeleider van basisschool, peuterspeelzaal of kinderdagverblijf en de jeugdverpleegkundige.

De jaarwisseling heeft elk jaar weer de aandacht van gemeente en haar partners. Het levert voor velen plezier op, maar brengt helaas jaarlijks ook weer overlast en schade met zich mee. De gemeente investeert elk jaar samen met haar partners veel tijd en geld in het zo ordelijk mogelijk laten verlopen van de jaarwisseling.

Al een aantal jaar wordt er door een werkgroep de laatste maanden van het jaar samengewerkt aan een gezamenlijk draaiboek Jaarwisseling. Doel daarvan is zo efficiënt en effectief mogelijk optreden en maatregelen op elkaar af te stemmen. Daarnaast stelt de politie ook jaarlijks een draaiboek op met aandacht voor de verschillende gemeenten daarbinnen.

In Steenwijkerland kennen wij een bijzonderheid als het gaat om het vieren van de jaarwisseling: oudejaarshuisjes. Het plaatsen van oudejaarshuisjes is op grond van de APV alleen toegestaan met een ontheffing. Ook zijn er nadere regels voor het plaatsen van oudejaarshuisjes vastgesteld en worden daarnaast aanvullende voorwaarden opgenomen in de vergunning.

Om de jaarwisseling in goede banen te leiden zijn er diverse afspraken met onze partners gemaakt:

- Het schieten van carbid betreft een gedoogsituatie en is gebonden aan regels. Er is tijdens de jaarwisseling 2014-2015 bekeken op welke plekken geschoten wordt en aan de hand van deze inventarisatie zal er een APV aanpassing komen. Hierin zullen plekken aangewezen worden waar mag worden geschoten binnen de bebouwde kom.
- De afsteektijden van vuurwerk zijn in december 2014 aangepast in het vuurwerkbesluit. Dit betekent dat er pas vanaf 18.00 uur vuurwerk afgestoken mag worden op 31 december. De ontwikkelingen rondom vuurwerk zullen we nauwlettend in de gaten houden, zowel vanuit de overheid als uit de samenleving.
- Oudejaarshuisjes gelden als een traditie in de gemeente Steenwijkerland. Het zijn tijdelijke gebouwen waarin men tussen kerst en oud & nieuw bijeenkomt en de jaarwisseling viert. Aangezien het gaat om een gedoogconstructie en men hiervoor een ontheffing dient aan te vragen gaat het gepaard met nadere regels. De oudejaarshuisjes geven elk jaar weer reden tot overlast en klachten, daarom wordt hier ieder jaar op ingezet en waar nodig worden regels aangescherpt of aangevuld.
- Door invoering van de nieuwe Drank & Horecawet in 2014 zullen wij ook gaan handhaven op het alcoholgebruik onder de 18 in oudejaarshuisjes. In 2014 is door gemeente & politie een inventarisatie gemaakt van overtredingen, waarna een waarschuwing is afgegeven. Vanaf 2015 wordt gekeken op welke manier handhaving hierop zal worden ingezet.
- Er is in samenspraak met onze partners een goede samenwerking tijdens de jaarwisseling afgestemd tussen gemeente, politie en brandweer.
- Elk jaar vindt er een evaluatie plaats met diverse betrokken partijen naar aanleiding van de jaarwisseling, daarin bespreken we de goed verlopen punten en zaken die onze aandacht/verbetering behoeven voor het komende jaar. Deze worden vervolgens meegenomen in het nieuwe draaiboek.

Wij streven naar een jaarwisseling waarbij iedereen het naar de zin heeft, de overlast beperkt blijft, en de inzet van politie, brandweer en gemeente zo minimaal mogelijk zijn. Daarbij moet ook de schade beperkt blijven. Belangrijk is hierbij op te merken dat het terugdringen van de toezicht- en handhavingscapaciteit alsmede de overige inzet geen doel op zich is. Een jaarwisseling die ordelijk verloopt blijft het doel van de inzet.

Wat gaan wij de komende jaren doen:

- Wij werken nauw samen met onze partners en zijn goed op de hoogte van elkaars werkwijze en acties rondom de jaarwisseling
- We houden de regie op een integrale aanpak en bekijken jaarlijks de situatie rondom de oudejaarshuisjes
- Wij passen bestuurlijke maatregelen toe bij diegene die zich niet aan de regels houden.

3.3.5 Overlast door hard rijden

Verkeersveiligheid is belangrijk. Het aantal verkeersdoden en -gewonden moet omlaag. Dat bereiken we met een veilige infrastructuur. Maar ook met goed en bewust verkeersgedrag van de verkeersdeelnemers. De prioriteit hard rijden valt onder verkeersveiligheid. Hier speelt subjectieve en objectieve veiligheid een rol. Bij gevoel van onveiligheid wordt vaak aan de gemeente gevraagd om snelheid-remmende maatregelen te treffen. Hier gaan we terughoudend mee om.

Als gemeente hebben we in het kader van het programma Duurzaam Veilig, bijna alle wegen binnen de bebouwde kom tot 30 km/u gebied verklaard. Op bepaalde plaatsen zijn maatregelen getroffen zoals het plaatsen van drempels en plateaus. Het is helaas onmogelijk overal dergelijke maatregelen te nemen. Daarnaast vormen dergelijke aanpassingen voor andere 'nette' weggebruikers een weinig comfortabele manier van rijden. Hulpdiensten ondervinden ook last van dergelijke aanpassingen zoals drempels en obstakels.

Ook wordt aandacht besteed aan voorlichting en educatie. Belangrijk is dat men in de buurt rondvraagt of er meer mensen zijn die de situatie als onveilig ervaren. Als dat zo is, kunnen ze dit signaal afgeven aan bijv. het plaatselijk belang en samen met hen nadenken over acties om de verkeersveiligheid onder de aandacht te brengen. Hier ligt ook een verantwoordelijkheid voor onze inwoners om de eigen buurt veilig te houden.

Wat gaan wij de komende jaren doen:

- Er is geen apart meldpunt overlast, maar klachten die binnenkomen zijn vaak divers en nemen wij serieus. Klachten worden per situatie beoordeeld en indien nodig zetten wij ze uit naar de politie. Bij meerdere klachten krijgt een situatie uiteraard meer prioriteit
- We stimuleren inwoners om in eigen wijk te kijken of gezamenlijk (met bijv. plaatselijk belang) een oplossing kan worden gevonden voor het probleem en samen na te denken over acties om de verkeersveiligheid onder de aandacht te brengen
- Wij zetten voorlichting en educatie van diverse bevolkingsgroepen in om mensen bewust te maken van veilige verkeersdeelname
- Bij gepland wegonderhoud wordt waar mogelijk ook direct wegproblemen aanpakken
- Speerpunten die aangegeven zijn door de wijkverenigingen en dorpsbelangen worden onderzocht, nadat men met hen hierover in gesprek is geweest
- Bij daadwerkelijk constateren van een ernstig probleem willen we samen met de buurt of wijk kijken naar een passende oplossing.

Indicator	2011	2012	2013	2014	Bron
Verkeersoverlast	396	282	237	212	Gebiedscan politie
Te hard rijden in buurt (komt vaak voor)	43%		45%		Omnibus Enquête 2013
Verkeersveiligheid in buurt ((zeer) tevreden)	49%		46%		Omnibus Enquête 2013
Verkeersveiligheid in de gemeente	46%		46%		Omnibus Enquête 2013
Oordeel verkeersveiligheid buurt			6,2		Waarstaatjegemeente 2013
Oordeel verkeersveiligheid gemeente			6,3		Waarstaatjegemeente 2013
Aggressief verkeersgedrag (komt vaak voor)	15%		16%		Omnibus Enquête 2013

Tabel indicatoren overlast verkeer Steenwijkerland

3.4 Prioriteit: Drugs en georganiseerde criminaliteit

3.4.1 Inleiding

Drugs en georganiseerde criminaliteit zijn onderwerpen die vaak moeilijk in cijfers te vatten zijn. De statistieken geven lang niet de gehele omvang van de problemen weer. Deze delicten worden over het algemeen zo goed mogelijk afgeschermd van de buitenwereld. Bij een illegale drugsdeal hebben zowel verkoper en koper een gedeeld belang om dit buiten het blikveld van de politie te doen en dit geldt ook voor georganiseerde criminaliteit. Dit betekent dat veel delicten niet worden geregistreerd.

3.4.2 Drugshandel en drugsgebruik

Onder drugscriminaliteit vallen zowel het bezit van, de handel in, en het vervaardigen van soft- en harddrugs. Bij de handel gaat het om straathandel of handel vanuit panden. Bij het vervaardigen van drugs gaat het vooral om hennepkwekerijen, maar soms ook om laboratoria waar synthetische drugs worden vervaardigd. Als er één terrein is verweven met criminaliteit en overlast dan is dat drugs. Een deel van de straatroven of inbraken is gekoppeld aan verslavingsproblematiek en bij een groeiend deel van de geweldsincidenten is sprake van excessief alcohol – en/of drugsgebruik.¹⁰

In de gemeente Steenwijkerland bevindt zich één coffeeshop. Deze heeft in 2014 een nieuwe gedoogverklaring gekregen, welke voor 2 jaar is afgegeven in plaats van 1 jaar. Eind 2016 zal worden geëvalueerd of de gemeente deze opzet zal voortzetten. In 2014 is er een onderzoeksrapport evaluatie coffeeshop verschenen. De gemeenteraad krijgt in 2015 de gelegenheid zich adviserend uit te spreken over het voorgenomen coffeeshopbeleid.

De gemeente Steenwijkerland is aangesloten bij het hennepconvenant dat in Oost-Nederland door een groot aantal partners is ondertekend. In dit convenant zijn onder meer afspraken gemaakt over de informatie-uitwisseling tussen deze partners. Achterliggende gedachte hierbij is dat politie en justitie gegevens over hennepkwekerijen tijdig delen met gemeenten en private partijen, zodat zij op hun beurt ook maatregelen kunnen treffen. Zo kan bijvoorbeeld een woning worden gesloten of de stroom worden afgesloten.

Aanpak drugshandel

Wat gaan wij de komende jaren doen:

- Wij passen ons eigen beleid op grond van de Opiumwet efficiënt en effectief toe (handhavingsmatrix)
- We rapporteren over onze acties naar onze partners
- Wij onderzoeken de mogelijkheden of vergunningen ingetrokken kunnen worden
- Wij communiceren over de gevolgen die het in huis halen van een hennepkwekerij kan hebben indien toepasbaar op de situatie
- Wij verlenen nazorg aan ex-gedetineerden om recidive tegen te gaan.

Aanpak drugsgebruik

¹⁰ Uit de Gebiedscan van de politie Steenwijkerland overgenomen

Wat gaan wij de komende jaren doen:

- Wij zien een rol voor de gemeente en scholen op het gebied van preventie
- We houden elkaar op de hoogte over ontwikkelingen en signalen op het gebied van drugsgebruik en -handel
- We subsidiëren Tactus verslavingszorg om verslavingspreventie te organiseren in onze gemeente. Dit wordt ingezet op zowel de VO scholen als op basisscholen, afhankelijk van de vraag van scholen.
- Wij houden samen met de politie toezicht op de coffeeshop en rapporteren over controles aan de Driehoek.

Indicator	2011	2012	2013	2014	Bron
Misdrijven drugshandel	29	21	12	20	Gebiedscan politie
Incidenten drugs/drank overlast	19	28	56	68	Gebiedscan politie
Drugsoverlast	1%		1%		Omnibus enquête 2013
Opgerolde hennepkwekerijen	23	21	16	16	Gebiedscan politie

Tabel indicatoren overlast drugserelateerd Steenwijkerland

3.4.3 Georganiseerde criminaliteit en ondermijning

Georganiseerde criminaliteit, zoals hennepteelt, mensenhandel, witwassen en vastgoedfraude, brengt ernstige consequenties met zich mee voor de maatschappij; de maatschappelijke integriteit wordt aangetast, de veiligheid en het veiligheidsgevoel van burgers wordt beïnvloed en de lokale economie wordt verstoord. Het gevaar dreigt dat criminelen zich dieper in de bovenwereld gaan wortelen en zich hier een machtspositie verwerven, waarbij de overheid ongewenst malafide en criminele praktijken faciliteert. Gemeenten kunnen in de regionale aanpak van georganiseerde criminaliteit een grote rol spelen door kritisch te werk te gaan bij beschikkingenprocedures en door een rol te vervullen in de integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit.

Integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit

Naast het inzetten van het bestuurlijke instrumentarium ten behoeve van de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit, kan de gemeente haar instrumentarium en haar informatiepositie ook inzetten ten behoeve van de integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit.

Bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit

Ook in de komende periode zal de gemeente Steenwijkerland blijven werken aan haar rol in de bestuurlijke en integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit. Hierbij kan zij rekenen op ondersteuning van het RIEC. De gemeente speelt een belangrijke rol bij de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit. De gemeente heeft mogelijkheden op barrières op te werpen waarmee kan worden voorkomen dat criminele organisaties of personen misbruik maken van legale structuren en zich weten te vestigen in de regio. Dit zal zich onder meer uiten in het actualiseren, regionaal afstemmen en consequent uitvoeren van beleid, kritische procedures bij vergunningverlening, subsidies en aanbestedingen, het uitoefenen van toezichts- en handhavingstaken en de strikte toepassing van het sanctioneringsinstrumentarium.

Wet Bibob

Een van de mogelijkheden die de gemeente heeft om te voorkomen dat men onbedoeld criminelen faciliteert is de inzet van de Wet Bibob¹¹. Met het uitreiken van een vragenlijst voor Bibob en de verplichting voor een aanvrager om alle gevraagde informatie te overleggen, kan de gemeente veel beter onderzoek doen naar de integriteit van de ondernemer en de financiering. Als er een ernstig gevaar dreigt dat de vergunning of subsidie gebruikt wordt voor criminele activiteiten, kan de vergunning of subsidie ingetrokken of geweigerd worden. Wanneer wij na het eigen onderzoek met vragen blijven zitten, kan het Landelijk Bureau Bibob om advies gevraagd worden.

Wat gaan wij de komende jaren doen:

- Wij zijn ons ervan bewust dat niet iedereen de juiste bedoelingen heeft
- Wij voeren actief ons BIBOB beleid uit
- Wij leveren input om de integrale aanpak te doen slagen
- Zo mogelijk passen we bestuurlijke maatregelen toe ter bestrijding van de georganiseerde criminaliteit.

¹¹ Wet Bibob is de afkorting voor wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Doel is de integriteit van houders en/of aanvragers van vergunningen en subsidies te toetsen bij het landelijk bureau Bibob.

3.5 Prioriteit: Alcohol en Veilig Uitgaan

3.5.1 Inleiding

Ook komende beleidsperiode hebben we, samen met onze partners, weer aandacht voor de thema's alcohol en veilig uitgaan. Dit blijft een terugkerend thema binnen onze gemeente, zeker nu de Drank- en Horecawet is gewijzigd (per 2014) en jongeren onder de 18 jaar geen alcohol meer mogen aanschaffen en nuttigen.

3.5.2 Alcohol gerelateerde overlast

Alcohol gerelateerde overlast speelt ook in onze gemeente een rol bijvoorbeeld tijdens stapavonden en evenementen of door rondhangende jeugd. Onder invloed van drank en/of drugs vertonen mensen meer en sneller agressief en baldadig gedrag wat tot uiting komt in verschillende delicten. Niet alleen de politie maakt zich zorgen om het drank- en drugsgebruik onder jongeren, omdat dit vaak gepaard gaat met overlast. Jongeren hebben hierin extra aandacht (nodig), omdat excessief gebruik op jonge leeftijd problemen voor later met zich mee kan brengen. Het verschijnsel dat veel jongeren al op jonge leeftijd beginnen is zorgelijk. Ongewenst gedrag van jongeren moet (nog) meer onder de aandacht van ouders worden gebracht, dit geldt zeker voor alcohol gerelateerde overlast.

Wat gaan wij de komende jaren doen:

- Bij overlast werken we samen met horeca, portiers en politie om gezamenlijk een oplossing te vinden
- Minderjarigen die met alcohol overlast veroorzaken verwijzen we naar bureau Halt
- Op basis van de APV kan de politie repressief optreden tegen het gebruik van drank in de openbare ruimte
- Wij leggen zo nodig een gebiedsverbod op voor de binnenstad, de politie levert daarvoor de benodigde informatie.

In het voorjaar van 2015 wordt het Preventie- en Handhavingsplan Drank- en Horecawet vastgesteld. Dit plan is een uitwerking van een verplichting uit de Drank- en Horecawet en is met name gericht op (het voorkomen van) alcoholgebruik onder jongeren.

3.5.3 Veilig Uitgaan

De veiligheid in het uitgaansgebied verdient nog steeds onze aandacht, zo blijkt onder andere uit de Gebiedscan 2015 en het gesprek met de KHN Steenwijkerland. Vooral in het centrum van Steenwijk vinden uitgaansgerelateerde incidenten plaats. De meest voorkomende incidenten zijn vernielingen, geweldsincidenten en geluidsoverlast. De incidenten doen zich vooral voor in het weekend. Het uitgaanspubliek wil kunnen stappen in een prettige sfeer. Een uitgaansgebied met aandacht voor veiligheid komt de werkomgeving van het horecapersoneel en de politie ten goede. Bovendien zal een gezellig en veilig uitgaansklimaat de horeca en daarmee de gemeente een positieve impuls geven.

De gemeente werkt samen met politie en horeca aan het veiliger maken van het uitgaansklimaat. De politie verricht tijdens stapavonden extra toezicht met het Veiligheid Op Straat team (VOS), daarnaast zet zij bikers in. Een andere maatregel ten gunste van een veilig uitgaansklimaat is het gebruik van plastic glazen tijdens evenementen verplichten. Daarnaast is er een overleg Veilig Uitgaan waar politie en gemeente de samenwerking en incidenten bespreken. De politie en gemeente onderhouden goede contacten met horeca-eigenaren en organisatoren van evenementen. Daarnaast is de politie positief over de inzet van

beveiligingsmedewerkers afkomstig uit het gebied. Deze personen kennen de lokale problematiek, kunnen mensen gemakkelijk aanspreken en vaak escalatie van incidenten voorkomen.

Om een veilig uitgaansklimaat te realiseren is het noodzakelijk dat alle betrokken partijen in het uitgaansgebied goed en effectief met elkaar samenwerken. Eerder zijn het horecaconvenant en de Kwaliteitsmeter veilig uitgaan (KVU) minder effectief gebleken in onze gemeente. Revitalisering wordt door de horeca mede daarom niet als kansrijk gezien.

Wel wordt gedacht aan het inzetten van andere mogelijkheden zoals het organiseren van gesprekken en workshops voor betrokkenen rondom de Drank- en Horecawet en de handhaving daarop, belonen van goed gedrag (bijv. minder controles), direct confronteren na incident en dus daadwerkelijk handhaven indien nodig. Daarnaast wordt duidelijk communiceren en regels stellen via het Drank- en Horeca handhavingplan als een kansrijke mogelijkheid gezien blijkt uit het gesprek met KHN Steenwijkerland.

Wat gaan wij de komende jaren doen:

- De inzet van het VOS-team en bikers door politie is effectief en wordt gecontinueerd
- We houden regie op het overleg Veilig Uitgaan en komen wanneer nodig bijeen om incidenten, samenwerking en knelpunten te bespreken
- We houden toezicht op de horeca
- Vanuit advies van de politie wordt gekeken hoe we meer eenduidig en verenigd samen kunnen werken in de aanpak van uitgaansgeweld en –overlast
- We onderzoeken de mogelijkheden om alle horeca te bereiken/verenigen en met hen om tafel te gaan over veilig uitgaan
- We onderzoeken hoe we de veranderingen in de Drank- en Horecawet, samen met partners als politie en horeca, het beste kunnen handhaven en aanpakken in onze gemeente (zeker met name rondom de verhoogde leeftijdsgrens van 18 jaar op alcoholconsumptie)
- We stimuleren alcoholmatiging.

Indicator	2011	2012	2013	2014	Bron
Incidenten overlast i.v.m. alcohol/drugs	2	15	33	31	Gebiedscan politie
Overlast van dronken mensen		3%	3%		Omnibus enquête 2013
Onveilig gevoel tijdens uitgaan in gemeente (ja, vaak/ja, soms)	20%		20%		Omnibus enquête 2013

Tabel indicatoren overlast uitgaan Steenwijkerland

4. Overige aandachtspunten veiligheid

4.1 Inleiding

Het Kernbeleid Veiligheid kent, zoals eerder aangegeven, naast de in hoofdstuk 3 behandelde prioriteiten, nog meer onderwerpen waar door de veiligheids- en sociale partners aandacht aan wordt besteed. Naast deze prioriteiten zijn er een aantal veiligheidsonderwerpen die onze blijvende aandacht hebben, maar op dit moment geen extra inspanning vragen. Dit zijn de zogenaamde 'going concern' thema's. In dit hoofdstuk worden deze veiligheidsonderwerpen kort besproken en uiteengezet¹².

4.2 Veiligheidsthema's

Veiligheidsveld 1: Veilige woon- en leefomgeving

Thema: Sociale kwaliteit woon- en leefomgeving

Op wijkniveau is er aandacht voor het thema veiligheid via o.a. de plaatselijke belangen. Het is de uitdaging energie uit de inwoners te (blijven) halen en te investeren in het besef dat veiligheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Hierbij speelt het thema veiligheidsbewustzijn/zelfredzaamheid een belangrijke rol zoals we reeds hebben beschreven begint het bij onze inwoners zelf.

Thema: fysieke kwaliteit woon- en leefomgeving

Vernielingen/ baldadigheid tegen goederen

Er vinden geregeld vernielingen plaats op bepaalde locaties, zoals in en rondom Rams Woerthe en verspreid over Oldemarkt. Indien sprake is van een reeks vernielingen wordt extra ingezet door team Toezicht & Handhaving en de politie.

Rommel op straat

Hieronder valt o.a. hondenpoep en dumpen van afval, team Toezicht & Handhaving neemt dit mee in de controles. We proberen binnen de budgetten de fysieke leefomgeving zo schoon mogelijk te houden en daar waar mogelijk aanpassingen te doen (afd. OPWE), hierbij kan men denken aan de pilot verlichtingsplan. Op het gebied van handhaving worden de BOA's en gemeentelijke toezichthouders op diverse onderwerpen ingezet (team T&H). Indien de openbare ruimte wordt verwaarloosd kan er een gevoel van onveiligheid ontstaan, dus het dient zeker in de gaten gehouden te worden.

Thema: objectieve veiligheid / veelvoorkomende criminaliteit

Geweldsincidenten

De reden dat deze incidenten plaatsvinden kan heel divers zijn. Het kan alcohol gerelateerd zijn, maar bijvoorbeeld ook op een sportveld plaatsvinden. Dit betekent vanzelfsprekend dat indien het aantal incidenten toeneemt hier aandacht voor is. Dit onderwerp heeft bij politie en Openbaar Ministerie prioriteit indien hier sprake van is.

Huiselijk geweld

Indien sprake is van huiselijk geweld wordt de basis van een veilig thuis je ontnomen. Dit is een belangrijk onderwerp dat goed in het vizier gehouden moet worden. Er moet blijvend op ingezet worden en gezorgd worden dat men dit ook durft te melden. We zetten indien noodzakelijk het middel van het huisverbod in om in huiselijk geweld situaties zorg een kans te geven.

Thema: subjectieve veiligheid

¹² Zie voor alle thema's en veiligheidsvelden het schema behorende bij het Kernbeleid Veiligheid VNG in bijlage 2

Onveiligheidsbeleving

Over het algemeen voelen inwoners van Steenwijkerland zich veilig in eigen buurt en op straat. Dit kan echter veranderen na een conflict of woninginbraak, maar ook als men een geschil heeft met een buurtbewoner of een groep hangjongeren in de buurt en deze niet durft aan te spreken.

Meldingsbereidheid burgers

Over het algemeen wordt er niet snel een melding gedaan door burgers. Dit kan te maken hebben met angst voor represailles, niet weten wanneer je iets bij politie kan melden of men ervaart iets niet als een probleem/storend. De redenen kunnen divers zijn, maar hier kan door middel van communicatie vanuit politie en gemeente zeker aan bijgedragen worden.

Veiligheidsveld 2: Bedrijvigheid en veiligheid

Thema: Veilig winkelgebied

Problematiek

Het grootste deel van de inzet van onze toezichthouders vindt plaats in de verschillende centra van Steenwijkerland. In de winkelgebieden zijn op moment van schrijven formeel weinig tot geen concrete problemen gesignaleerd.

Meldingsbereidheid

Ook hier worden net als bij de meldingsbereidheid onder burgers twijfels geuit of ondernemers aangifte of een melding doen bij een incident. Het kan zijn dat de cijfers het daadwerkelijke aantal incidenten niet weergeven, omdat er niet altijd melding/aangifte wordt gedaan.

Thema: Veilige bedrijventerreinen

Keurmerk veilig Ondernemen Bedrijventerreinen

De gemeente Steenwijkerland zet zich al enige jaren in voor veilige bedrijventerreinen. De bedrijventerreinen Groot Verlaat, Oldemarkt, Vollenhove en Dolderkanaal hebben de afgelopen jaren een flinke impuls gekregen door het project 'Vitale bedrijventerreinen' en hebben in dat kader de status van 3 sterren toegekend gekregen. Naast de impuls in de openbare ruimte is voor deze bedrijventerreinen een geactualiseerd bestemmingsplan vastgesteld. Ook zijn deze bedrijventerreinen (en bedrijventerrein Blokzijl) KVO¹³ gecertificeerd. Bedrijventerrein Eeserwold is tevens KVO gecertificeerd, maar valt niet onder het beheer van de gemeente. Gemeente Steenwijkerland heeft samen met Stichting Parkmanagement Steenwijkerland, politie, brandweer en ondernemers het initiatief genomen om op deze bedrijventerreinen aan de slag te gaan met criminaliteitspreventie, brandpreventie en de beeldkwaliteit om zodoende de veiligheid te verbeteren. Via het KVO is er een prettige samenwerking ontstaan om de veiligheid te verbeteren tussen ondernemers, Businessclub Steenwijkerland (BCS) en de gemeente.

In het gesprek met de BCS werd met name aandacht gevraagd voor de aanpak van bedrijven die, wegens illegale activiteiten of brandonveilige omstandigheden, niet alleen voor zichzelf maar ook voor omliggende bedrijven een gevaar vormen.

Vier keer per jaar vind er een groot overleg plaats tussen gemeente, bedrijventerreinen, politie en brandweer, waarbij 2x per jaar de meldingen van gemeente, politie en brandweer worden besproken. Daarnaast vind er voor elk bedrijventerrein apart ook vier keer per jaar een werkgroep overleg plaats.

Thema: Veilige evenementen

Toezicht op evenementen

Wanneer er een nieuwe evenementenvergunning of een groot evenement wordt aangevraagd wordt deze besproken in de evenementenwerkgroep waarin o.a. de politie en brandweer deelnemen.

¹³ Keurmerk Veilig Ondernemen. Het Keurmerk is een werkwijze die het mogelijk maakt door middel van een stappenplan gestructureerd maatregelen te treffen voor de veiligheid op bedrijventerreinen.

Daarnaast vragen we de Veiligheidsregio indien nodig om advies op het gebied van o.a. crowdcontrol. De Veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het opstellen van een inzetplan voor de verschillende kolommen (gemeente, politie, brandweer, GHOR). Bij grote evenementen wordt een actiecentrum ingericht om snel de benodigde maatregelen te kunnen treffen, denk aan de Merentocht, Sail Giethoorn. Daarnaast wordt er vanuit de gemeente door Toezicht & Handhaving bijv. ook controles uitgevoerd tijdens opbouw en op naleving gestelde voorwaarden.

Veiligheidsveld 3: Jeugd en veiligheid

Thema: Veiligheid in en om school

Verkeersveilig gedrag rondom school

Hierin spelen ouders en verkeerseducatie een belangrijke rol. Denk hier ook aan het verkeersgedrag van ouders, wat het voorbeeld stelt voor kinderen. De basis van verkeersveilig op pad wordt gelegd op de basisschool, deze leeftijd wordt gezien als meest effectief gedrag te sturen/aan te leren. Op dit thema wordt o.a. samengewerkt met Veilig Verkeer Nederland, afdeling Steenwijkerland. Goed initiatief op diverse scholen zijn verkeersouders, werkgroepen verkeer(sveiligheid) rondom scholen.

Veilige school

Om goed onderwijs te geven én te krijgen, is het van cruciaal belang dat de school een sociale, veilige omgeving is. Scholen zijn een verzamelplaats voor jongeren van verschillende leeftijden en diverse sociale en culturele achtergronden. Dit gaat meestal prima samen, maar kan soms voor problemen zorgen. Leerlingen kunnen het elkaar en hun omgeving erg lastig maken. Denk hierbij aan digitaal pesten, ongezonde groepsdruk of het vernielen van de openbare ruimte: veel scholen hebben er in de praktijk mee te maken.

Veiligheidsveld 4: Fysieke veiligheid

Thema: Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid in wijken

Verkeers(on)veiligheid vind vaak plaats in de wijken. Tijdens wijkavonden is het ook een vaak besproken thema en een ieder kan zich hiermee identificeren. In overleg met de politie kan lokaal extra aandacht besteed worden aan onveilige situaties indien dit medewerking/optreden van politie vereist. Denk aan controles samen met bewoners of kinderen van een school in die omgeving. Vanuit de gemeente wordt onder andere preventief aandacht besteed aan verkeerseducatie, veilig fietsen, weginrichting en landbouwvoertuigen op de weg.

Verkeersveiligheid in landelijk gebied

Dit is een thema dat ook echt leeft en herkend wordt in onze gemeente, zo bleek tijdens de bijeenkomsten waar dit meerdere keren terugkwam. Hierin ligt zowel een rol voor gemeente, weggebruikers (fietsers, jeugd etc.) als voor landbouworganisaties en de bestuurders van deze grote landbouwvoertuigen.

Thema: Brandveiligheid

Brandweertzorg

Vanuit de brandweer zijn een aantal strategische doelen geformuleerd, welke we hieronder weergeven:

1. We werken samen met onze omgeving zodat inwoners, bedrijven en instellingen weten wat ze zelf kunnen doen voor, tijdens en na brand.
2. We werken vanuit de posten, dichtbij en met inwoners, bedrijven en instellingen zodat we actief en zichtbaar zijn geworteld in de lokale samenleving. Zo zijn we bijvoorbeeld voornemens om onze kazernes multifunctioneel te gebruiken, waardoor we duurzaam omgaan met maatschappelijk vastgoed én verbinding tot stand brengen.
3. We hebben verbinding gemaakt met vrijwilligersorganisaties op het gebied van veiligheid zodat we deze kennen, versterken en helpen bij hun werk.

4. We hebben gezorgd voor een professionele uitvoering van vergunningverlening, toezicht en brandbestrijding zodat we veilig, effectief en efficiënt werken.
5. We gaan, in samenwerking met partners, realistisch om met risico's. Als we afwijken van wettelijke opkomsttijden gaan we met die doelgroep in gesprek over veiligheidsmaatregelen.

Aanrijdtijden

Zoals hiervoor bij brandweezorg punt 5 al is beschreven, is het thema aanrijdtijden in onze gemeente ook een punt van aandacht. Doordat Steenwijkerland een uitgestrekt en deels moeilijk toegankelijk gebied is, zijn de opkomsttijden (nog) niet altijd volgens landelijke normering. Dat maakt dat hieraan in 2015-2016 met voorrang aandacht wordt geschonken vanuit de brandweer.

Ook het thema aanrijdtijden past in de gedachte van het collegeprogramma 'Verantwoord anders' waarin over leefbaarheid als aandachtspunt in de gemeente onder andere wordt gesproken over '...veilige openbare ruimte en goede bereikbaarheid..'. Dat laatste raakt, ondanks dat het misschien niet zodanig bedoeld is, ook de 'snelle' bereikbaarheid door hulpdiensten.

Verminderde zelfredzaamheid bij bepaalde groepen

Er is een groeiende groep minder zelfredzame mensen die zelfstandig wonen, omdat de zorg steeds beter wordt. Belangrijk is deze mensen te bereiken en informatie te verschaffen. Hier dienen we rekening mee te houden in de preventieve sfeer, maar ook tijdens een noodsituatie.

Thema: Externe Veiligheid

Externe veiligheidsbeleid

In december 2014 is door de gemeenteraad het Externe Veiligheidsbeleid 2015-2018 vastgesteld. De adviseur Externe Veiligheid is betrokken bij het coördineren van externe veiligheidswerkzaamheden tussen de teams Vergunningen, T&H, T&A, de provincie Overijssel en Overijsselse gemeenten. Coördineren m.b.t. vervoer gevaarlijke stoffen tussen rijk, provincie en gemeente. Daarnaast is de adviseur betrokken bij planvorming en beleid en draagt zorg voor een actuele risicokaart.

Toezicht op milieuvergunningen

Toezicht en handhaving op specifieke onderwerpen zoals milieuvergunningen vergt bijzondere kennis. Het is belangrijk dit goed in de gaten te houden en kennis up to date te houden.

Thema: Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Rampenbestrijding

Voor deze thema's is sinds 1 januari 2014 de Veiligheidsregio verantwoordelijk. Binnen de rampenorganisatie is de gemeente verantwoordelijk voor de kolom 'Bevolkingszorg'. Hierin werken we samen met de gemeenten Dalfsen, Staphorst en Zwartewaterland. Verschillende functionarissen in deze organisaties hebben een rol. Alle GRIP situaties in IJsselland worden geëvalueerd en de geleerde lessen worden toegepast. Communicatie blijkt elke keer weer een uitdaging te zijn tijdens een incident, de lessen die we leren passen we toe.

Veiligheidsveld 5: Integriteit en veiligheid

Thema: Polarisation en radicalisering

Dit thema is de laatste tijd veel in het nieuws. Vanuit de landelijke overheid wordt er veel aandacht besteed aan de aanpak hiervan. In Steenwijkerland speelt dit nog niet, maar we houden de ontwikkelingen op dit thema nauwlettend in de gaten. Er is geen beleid op dit gebied, maar wel wordt een regionale samenwerking opgezet.

Thema: Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Bestuurlijke en ambtelijke integriteit vragen reguliere aandacht. Wel zal worden gekeken of er aanpassingen nodig zijn in het bestaande beleid.

5. Organisatorische borging

5.1 Bestuurlijke coördinatie van het veiligheidsbeleid

Rol van de gemeenteraad:

De gemeenteraad stelt de prioriteiten en kaders van het beleid vast door middel van het integraal veiligheidsbeleid 2015 – 2018. Ook kan zij haar visie geven op documenten van de Veiligheidsregio (Meerjarenbeleidsplan) en de politie eenheid Oost Nederland (Veiligheidsstrategie en Meerjarenbeleidsplan).

Rol van het college:

De uitvoering van het meerjarenbeleid wordt vertaald in jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Het college van B&W stelt dit uitvoeringsprogramma jaarlijks vast en is hiermee verantwoordelijk voor de uitvoering. De gemeenteraad wordt jaarlijks door het college over de voortgang geïnformeerd.

Rol burgemeester:

De burgemeester is wettelijk gezien verantwoordelijk voor openbare orde en veiligheid in de gemeente (art. 172 Gemeentewet). De burgemeester is in de gemeente Steenwijkerland onder andere portefeuillehouder openbare orde en veiligheid. Dit houdt in dat de burgemeester bestuurlijk verantwoordelijk is voor het integraal veiligheidsbeleid.

Rol lokale (interlokale)driehoek:

De lokale driehoek is een overlegvorm waarvan naast de burgemeester ook de officier van justitie en de teamchef politie (basisteam IJsselland Noord) lid zijn. Het vindt plaats op grond van artikel 13 van de Politiewet 2012. De reden voor het driehoeksoverleg is dat het openbaar ministerie verantwoordelijk is voor de handhaving van de wet en het vervolgen van wetsovertreders en de burgemeester voor de openbare orde en veiligheid. Beiden bedienen ze zich van de politie. Sinds 2013 vergadert de interlokale driehoek op basisteam niveau. Indien noodzakelijk/wenselijk kan er ook lokaal overleg worden.

Rol DVO/RVO

In de eerste plaats krijgt de sturing op de politie vorm in de driehoek, al dan niet op basisteamniveau. Vanuit de basisteams binnen een district is een goede verbinding c.q. afstemming wenselijk naar het Districtelijk Veiligheidsoverleg (DVO). De vijf DVO's hebben verbinding naar de eenheid middels het Regionaal Veiligheidsoverleg (RVO) bestaande uit de regioburgemeester (Nijmegen), de voorzitters van de vijf DVO's (Apeldoorn, Arnhem, Enschede, Zwolle), de regioburgemeester, de hoofdofficier van Justitie en de politiechef Oost Nederland.

De afstemming tussen het RVO op eenheidsniveau, de vijf DVO's en de relatie naar de 27 basisteams binnen de eenheid Oost Nederland is nog geen automatisme.

Rol Algemeen Bestuur (AB) Veiligheidsregio:

Bestuurlijke afstemming en besluitvorming binnen de Veiligheidsregio vindt plaats tijdens de vergaderingen van het algemeen bestuur. De burgemeester van de grootste gemeente zit het overleg voor (in het geval van IJsselland is dat de burgemeester van Zwolle).

5.2 Ambtelijke coördinatie van het veiligheidsbeleid

Extern

Binnen de Veiligheidsregio vindt op directieniveau afstemming plaats tijdens de 'Kring van Gemeente Secretarissen'. Hier worden over het algemeen ook de besluiten van het AB voor besproken. De coördinerend functionaris gemeenten zit het overleg voor.

Op beleidsniveau en uitvoerend niveau bestaat het Adviseurs Crisisbeheersing (ACB) overleg. Besluiten van het AB worden hier voorbereid /afgestemd en het proces bevolkingszorg binnen de ramp/crisisbeheersing wordt besproken (koude fase)

Ten aanzien van de sociale veiligheid worden de DVO vergaderingen ambtelijk voorbereid onder voorzitterschap van het 'Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid' (RCIV). Hierbij zijn afgevaardigden van de gemeenten, politie, RIEC en Veiligheidshuis aanwezig.

Op Basisteam niveau worden ook de driehoeken ambtelijk voorbereid door de Ambtelijke voorbereidingswerkgroep interlokale driehoek. Deelnemers zijn de vier ambtenaren Openbare Orde en Veiligheid en beleidsondersteuners van de politie en het Openbaar Ministerie.

Een keer in de maand overlegt de burgemeester, samen met de beleidsmedewerker OOV met de teamchef politie in het politieoverleg. Hierin worden zowel operationele als strategische zaken besproken.

Intern

Regieteam Veiligheid:

De thema's van het Kernbeleid Veiligheid van de VNG zijn over meerdere eenheden en teams verdeeld. Soms werken meerdere teams, vanuit hun eigen expertise aan eenzelfde thema werken. Dit overleg is in het leven geroepen om een betere afstemming tussen de beleidsterreinen te bereiken. In dit overleg staat het bespreken en monitoren van de IV matrix en speerpunten op de agenda, waarin de onderlinge samenhang tussen de thema's op het gebied van veiligheid van belang is. Hierin zijn alle beleidsterreinen die een relatie hebben met veiligheid vertegenwoordigd vanuit strategisch/tactisch niveau.

Afstemmingsoverleg veiligheid:

Dit overleg volgt op het regieteam veiligheid. De adviezen daaruit worden hierin besproken. Ook wordt over het proces en integrale afstemming gesproken. En actuele thema's staan op de agenda indien nodig. De mogelijkheid bestaat dat portefeuillehouders uit het college aansluiten, waar het aansluit op hun beleidsterrein.

Naast het overleg dat op strategisch/tactisch niveau het veiligheidsbeleid bespreekt, vinden er op operationeel niveau diverse overleggen plaats, zoals bijvoorbeeld overleg rondom jeugdgroepen (JOS), evenementen, jaarwisseling etc. De beleidsmedewerker Openbare Orde en Veiligheid is vaak de verbindende schakel in deze overleggen.

Rol beleidsmedewerker Openbare Orde en Veiligheid (OOV):

De beleidsmedewerker OOV heeft tot taak: het managen van het integraal veiligheidsbeleid (procesvoortgang en –bewaking), het opstellen van het jaarlijks uitvoeringsprogramma, het monitoren, analyseren en evalueren van de inzet (beleid) en het initiëren van oplossingen inzake (lokale) veiligheidsproblemen.

Bijlagen

Bijlage 1: Begrippenlijst

Integrale veiligheid

Veiligheidsrisico's vergen altijd inzet vanuit verschillende beleidsterreinen. Een goede aanpak vraagt om samenwerking tussen de juiste actoren. Integrale veiligheid betekent dat men veiligheidsproblemen in een breder perspectief plaatst langs vier verschillende lijnen:

- *Tijd*: een veiligheidsprobleem is geen momentopname, maar altijd onderdeel van een proces, oorzaak-gevolg.
- *Ruimte*: veiligheidsproblemen vrijwel nooit een lokale aangelegenheid. Vaak meerdere bestuurslagen betrokken.
- *Sociale netwerken*: Er zijn meestal meerdere partijen bij betrokken, waardoor het ook een kwestie van samenwerking en informatie delen is.
- *Kennisgebied*: Een integrale benadering bekijkt het probleem vanuit verschillende invalshoeken en gebruikt een multidisciplinaire aanpak.

AB:	Algemeen Bestuur veiligheidsregio
ACB:	Adviseur Crisisbeheersing
APV:	Algemene Plaatselijke Verordening. Gemeentelijke verordening (wettelijke regeling) van algemene strekking, vastgesteld door de gemeenteraad, waarin onder meer voorschriften zijn opgenomen met betrekking tot de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid.
BVH:	Basisvoorziening Handhaving
BIBOB:	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
DVO:	Districtelijk Veiligheidsoverleg
Externe veiligheid:	Volgens het Besluit externe veiligheid inrichtingen van 2004: 'De kans om buiten een inrichting te overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongevoerd voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.'
Fysieke veiligheid:	De mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door ongevallen en tegen onheil van niet-menselijke oorsprong.
Halt:	Alternatief voor een strafrechtelijke afdoening, bij lichte jeugdcriminaliteit.
Integrale veiligheid:	Veiligheid in breder perspectief langs lijnen van tijd, ruimte, sociale netwerken en kennisgebied.
IVP:	Integraal Veiligheidsplan
Leefbaarheid:	De mate waarin hun directe sociale omgeving mensen in staat stelt om te voorzien in hun levensbehoeften, waaronder veiligheid.
Multidisciplinair:	Gericht op vergaring van kennis uit verschillende disciplines of kennisgebieden.
Objectieve	Heeft betrekking op de feitelijke criminaliteit die in de openbare ruimte veiligheid plaatsvindt en wordt gemeten aan de hand van uiterlijk waarneembare verschijnselen. Het gaat hier om de veiligheid die door middel van cijfers en feiten (bijvoorbeeld uit politiegegevens) gemeten en vastgesteld kan worden.
OOV:	Openbare Orde en Veiligheid
Openbare Orde:	Het normale en rustige verloop van het lokale gemeenschapsleven.
Preventie:	Het nemen van maatregelen om onveiligheid die zich kan voordoen te voorkomen of vroegtijdig te stoppen.
Ramp:	'Een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van

	diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken' (art. 1 Wvr)
Recidive:	Het herhaald plegen van delicten.
(veiligheids)risico:	De kans op een gebeurtenis die de veiligheid bedreigt (p) vermenigvuldigd met de omvang van de schadelijke effecten die daarvan het gevolg zijn (E): $R = p \times E$.
Subjectieve Veiligheid:	heeft betrekking op de veiligheidsbeleving van de burgers, dus in welke mate zij zich veilig voelen in de openbare ruimte. Dit is veiligheid gemeten aan de hand van gevoelens van mensen.
Veiligheid:	De effectieve bescherming van mensen tegen persoonlijk leed: tegen de aantasting van hun lichamelijke en geestelijke integriteit.
Veiligheidshuis:	Een samenwerkingsverband waarin gemeenten, jeugd- en zorginstellingen, politie en justitie op één locatie samenwerken bij de aanpak van criminaliteit en overlast.
Veiligheidsregio:	Geografisch gebied waarin verscheidene besturen en diensten samenwerken op het terrein van brandweertzorg, rampenbeheersing, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van de openbare orde en veiligheid; politie, brandweer en GHOR vallen in dit gebied onder één bestuur.

Bijlage 2: Kernbeleid veiligheid - VNG

Het Kernbeleid Veiligheid helpt gemeenten bij het opstellen van een strategische visie, het selecteren van prioriteiten, het coördineren van de samenwerking met ketenpartners en geeft richtlijnen voor de organisatorische borging van het beleid. De opzet van het Kernbeleid Veiligheid geeft een heldere structuur aan het veiligheidsdomein. Door het politie systeem GIDS¹⁴ kunnen vanuit het VNG-BVH model¹⁵ met een druk op de knop rapportages met actuele politiecijfers worden gemaakt volgens de indeling van het kernbeleid. Hierdoor is informatie gedreven sturing van het beleid mogelijk.

Uiteraard valt er op elke indeling af te dingen aangezien er verschillende dwarsverbanden en overlappingsen zijn. Toch is het handig te kiezen voor deze indeling om enige uniformiteit te behouden in de manier van werken tussen gemeenten.

Veiligheidsveld	Veiligheidsthema's
1: Veilige woon- en leefomgeving	1.1: Sociale kwaliteit
	1.2: Fysieke kwaliteit
	1.3: Objectieve veiligheid/veelvoorkomende en 'high impact'-criminaliteit
	1.4: Subjectieve veiligheid
2: Bedrijvigheid en veiligheid	2.1: Veilig winkelgebied
	2.2: Veilige bedrijventerreinen
	2.3: Veilig uitgaan
	2.4: Veilige evenementen
	2.5: Veilig toerisme
3: Jeugd en veiligheid	3.1: Jeugdoverlast
	3.2: Jeugdcriminaliteit/individuele probleem jongeren
	3.3: Jeugd, alcohol en drugs
	3.4: Veilig in en om de school
4: Fysieke veiligheid	4.1: Verkeersveiligheid
	4.2: Brandveiligheid
	4.3: Externe veiligheid
	4.4: Rampenbestrijding en crisisbeheersing
5: Integriteit en veiligheid	5.1: Polarisatie en radicalisering
	5.2: Georganiseerde criminaliteit
	5.3: Veilige Publieke Taak
	5.4: Informatieveiligheid
	5.5: Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Tabel: Indeling veiligheidsvelden en – thema's van het Kernbeleid Veiligheid VNG

Vanaf 1 maart 2015 kan de gemeente via het VNG-INP-model op elk gewenst moment rapportages met actuele politiecijfers opvragen tot op wijk-, buurt- en straatniveau. De introductie van het nieuwe model is een belangrijke verbetering voor de informatiedeling tussen gemeente en politie.

Het VNG-INP-model helpt processen te stroomlijnen en te standaardiseren en maakt het mogelijk om informatie uit de politieregistratie sneller en doelmatiger te gebruiken. Het model biedt ook veel mogelijkheden om op landelijk niveau gemeenten en regio's met elkaar te vergelijken.

¹⁴ Geïntegreerde Interactieve Databank voor Strategische bedrijfsinformatie

¹⁵ Zie voor uitleg bijlage 3

Bijlage 3: Het VNG-BVH model

Het VNG-BVH model

Met één druk op de knop actuele politiecijfers tot op wijk-, buurt- en straatniveau

Methode Kernbeleid Veiligheid

Het belang van actuele en betrouwbare informatie

Een effectief lokaal veiligheidsbeleid heeft betrouwbare en actuele informatie nodig, die ook nog eens snel geleverd kan worden. Hoeveel woninginbraken zijn vorige maand in wijk X gepleegd? Hoeveel aangiften van tasjesroof zijn er in 2009 in gemeente Y gedaan? En hoe verhoudt zich dat met buurgemeente Z?

De politiesystemen zijn een van de belangrijkste informatiebronnen. Gemeenten en politie zijn de nodige tijd kwijt aan het opvragen en opstellen van rapportages. Nu is er het VNG-BVH model in het politiesysteem GIDS, een applicatie die letterlijk met één druk op de knop rapportages met actuele politiecijfers maakt, volgens de indeling van het Kernbeleid Veiligheid van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Kernbeleid Veiligheid en politiesystemen

Steeds meer gemeenten gebruiken het Kernbeleid Veiligheid van de VNG als leidraad bij het opstellen van Integrale Veiligheidsplannen. In de beleidsvoorbereiding, gedurende de uitvoering en bij de beleidsevaluatie wordt daarbij gebruik gemaakt van cijfers uit politiesystemen. Een belangrijke bron is de Basisvoorziening Handhaving (BVH). Binnen de BVH worden bijvoorbeeld meldingen geregistreerd, aangiften verwerkt en incidenten afgehandeld. BVH informatie wordt ontsloten in GIDS1 - het managementinformatiesysteem van de politie. Tot op heden was het zo dat elke politieregio de vertaling van het Kernbeleid naar de eigen systemen naar eigen inzicht ten deed. Het was niet mogelijk regio's en gemeenten met elkaar te vergelijken.

Het VNG-BVH model

Een werkgroep van vertegenwoordigers van de VNG, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de Nederlandse politie heeft daarom een model ontwikkeld dat het Kernbeleid Veiligheid koppelt aan de politiesystemen: het VNG-BVH model.

Gemeenten kunnen met behulp hiervan rapportages opvragen over de actuele stand van zaken rond bepaalde thema's in het veiligheidsbeleid, maar bijvoorbeeld ook (afhankelijk van wanneer het regiokorps op BVH is overgegaan) meerdere jaren terugkijken. In het VNG-BVH model is het Kernbeleid Veiligheid volledig ontsloten in GIDS¹⁶ en het is 100% dekkend voor alle vormen van criminaliteit en overlast. Het zorgt er voor dat er geen dubbeltel-lingen meer voorkomen.

Op elk moment op te vragen

Rapportages zijn in elke vorm op elk moment op te vragen: In de beleidsvoorbereiding, tijdens de uitvoering en tijdens de beleidsevaluatie. De medewerker Openbare Orde en Veiligheid kan daartoe contact opnemen met zijn contactpersoon binnen zijn regiokorps.

Cijfers tot op straatniveau

Binnen de regiokorpsen is het mogelijk om rapportages op te vragen tot op wijk-, buurt- en zelfs straatniveau

¹⁶ Geïntegreerde Interactieve Database voor Strategische bedrijfsinformatie.

Voorbeeld van een overzicht van het Veiligheidsveld 1. Veilig Wonen en Leefomgeving

Gemeente: Bovenmeren			2009				
Veiligheid	Thema	deel-Thema/onderwerp	Januari	Februari	Maart	April	Mei
1. Veilig Wonen en Leefomgeving	1.1. Sociale Kwaliteit	1.1.1. Woonoverlast/Burengerucht en relatieproblemen	110	118	97	120	125
		1.1.2. Overlast gestoord/overspannen persoon	12	15	13	16	19
		1.1.3. Overlast zwervers	21	25	28	33	20
		1.1.4. Drugsoverlast	21	12	18	15	10
		1.1.5. Overige overlast sociaal	12	16	14	19	17
	1.2. Fysieke Kwaliteit	1.2.1. Vernieling	60	54	48	38	42
		1.2.2. Overige overlast fysiek (vanuit woningen)	6	8	9	7	12
	1.3. Objectieve Veiligheid/veel voorkomende criminaliteit	1.3.01. Diefstal/inbraak woning	45	56	62	51	48
		1.3.02. Diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	55	35	29	46	48
		1.3.03. Overige diefstal/inbraak/vermogensdelicten	9	8	12	16	9
		1.3.04. Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	66	76	82	71	66
		1.3.05. Diefstal van motorvoertuigen	10	9	16	12	8
		1.3.06. Diefstal brom., snor., fietsen	23	35	38	22	21
		1.3.08. Bedreiging (psychisch geweld)	66	78	72	64	82
		1.3.09. Ruzie/vechtpartij (geweld)	53	58	65	70	63
		1.3.10. Zeden (geweld)	12	15	9	18	16
		1.3.11. Overige criminaliteit	86	78	81	89	91
		1.3.12. Huiselijk geweld	56	89	91	75	77

Het bespaart middelen en menskracht

Het VNG-BVH model helpt processen te stroomlijnen en te standaardiseren. In één keer wordt de juiste analyse samengesteld. Een grote tijdsbesparing voor politie én gemeenten.

Meer mogelijkheden voor onderlinge vergelijking

Deze applicatie is als landelijke standaard vastgesteld en geldt voor de hele Nederlandse politie. Het is nu mogelijk om op landelijk niveau gemeenten en regio's met elkaar te vergelijken. Ook is het mogelijk om de cijfers van gemeenten met een vergelijkbaar karakter (bijvoorbeeld middelgrote of landelijke) naast elkaar te leggen.

Een goed voorbeeld voor andere partners

De politiestructuren zijn niet de enige bron van informatie voor het integrale veiligheidsbeleid. Er komt ook belangrijke informatie uit andere bronnen (bijvoorbeeld over problematische gezinsituaties). Het VNG-BVH model is een goed voorbeeld voor andere partijen om hun informatie in dezelfde indeling aan te leveren.

Verder ontwikkelen model

Het VNG-BVH model kan ook voor andere rapportages gebruikt worden. Bijvoorbeeld het regionaal beleidsplan van de politie en de Criminaliteitsbeeldanalyses (CBA) van het Openbaar Ministerie worden opgesteld. Daar bestaan inmiddels goede voorbeelden van.

Wilt u gebruik maken van het VNG-BVH model?

Neem contact op met de GIDS-beheerder in uw politieregio. Deze kan elke gewenste rapportage maken.

Heeft u vragen?

Ga naar: www.vng.nl/kernbeleidveiligheid of neem contact op met:

Michiel Geuzinge

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Afdeling Bestuur, Veiligheid en Informatiebeleid

Tel: 070 373 8253

Michiel.Geuzinge@vng.nl

Jan Voortman

Politie Fryslân tel:

06-52483015

jan.voortman@friesland.politie.nl

Bijlage 4: Veiligheidsregio IJsselland 2015-2018

Als Veiligheidsregio IJsselland leveren we graag een bijdrage aan het lokale integrale veiligheidsbeleid. De gemeente is immers niet alleen onze opdrachtgever, maar ook één van de belangrijkste partners. We hebben daarom samen met alle gemeenten een koers bepaald om te werken aan veiligheid. Op basis hiervan ontwikkelen we het beleidsplan 2015-2018, die wat ons betreft als bouwsteen fungeert voor uw lokale veiligheidsbeleid. Hieronder leest u de belangrijkste uitgangspunten.

Missie en Visie

We hebben als missie Veiligheid: voor elkaar! Onze visie is dat we samen werken aan veiligheid, een betrouwbare partner zijn en het risicobewustzijn en zelfredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen stimuleren.

Ambitie

In 2018 hebben we onze rol als betrouwbare partner versterkt en zijn we in de regio leidend in de samenwerking bij branden, incidenten en crises tussen hulpverleningsdiensten, gemeenten en andere partners. Onze medewerkers zetten hun professionaliteit in om samen met inwoners, bedrijven en instellingen te werken aan een realistisch niveau van risicobeperking en zelfredzaam handelen voor, tijdens en na een calamiteit.

In het bereiken van deze ambitie werken we vanuit de volgende pijlers:

- 1. Wij vormen een professionele hulpverleningsorganisatie*
inwoners, bedrijven en instellingen kunnen vertrouwen op onze vakmensen
- 2. Wij zijn een betrouwbare partner*
onze netwerkpartners weten dat zij op ons kunnen rekenen
- 3. Wij gaan reëel om met risico's*
en adviseren over risico's en mogelijke maatregelen zonder alle risico's te kunnen uitsluiten
- 4. Wij stimuleren zelfredzaamheid*
en ondersteunen dat inwoners, bedrijven en instellingen zelf kunnen werken aan veiligheid en we zorgen dat onze werkwijze daarbij aansluit

Strategische doelen

Gericht op besturen

1. We hebben onze relatie met het lokale bestuur en gemeenteraden versterkt zodat we onze legitimiteit en lokale binding vergroten.

Gericht op rampenbestrijding en crisisbeheersing

2. We vormen in samenwerking met de hulpdiensten en crisispartners, dé betrouwbare op zijn taak toegeruste crisisorganisatie. We zorgen bijvoorbeeld voor goed geoefende en getrainde medewerkers en hebben onze informatiepositie op orde.
3. We werken met partners aan een gezamenlijke aanpak om risico's te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Bijvoorbeeld ook op het gebied van waterveiligheid, een veiligheidsaspect wat een directe relatie heeft met uw gemeente.
4. We blijven de zelfredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen stimuleren. Denk bijvoorbeeld aan het betrekken van inwoners bij oefeningen of het bieden van handelingsperspectieven wanneer zich een noodsituatie voordoet.

Gericht op lokale brandweezorg

5. We werken samen met onze omgeving zodat inwoners, bedrijven en instellingen weten wat ze zelf kunnen doen voor, tijdens en na brand.
6. We werken vanuit de posten, dichtbij en met inwoners, bedrijven en instellingen zodat we actief en zichtbaar zijn geworteld in de lokale samenleving. Zo zijn we bijvoorbeeld voornemens om onze kazernes multifunctioneel te gebruiken, waardoor we duurzaam omgaan met maatschappelijk vastgoed én verbinding tot stand brengen.
7. We hebben verbinding gemaakt met vrijwilligersorganisaties op het gebied van veiligheid zodat we deze kennen, versterken en helpen bij hun werk.
8. We hebben gezorgd voor een professionele uitvoering van vergunningverlening, toezicht en brandbestrijding zodat we veilig, effectief en efficiënt werken.
9. We gaan, in samenwerking met partners, realistisch om met risico's. Als we afwijken van wettelijke opkomsttijden gaan we met die doelgroep in gesprek over veiligheidsmaatregelen.